

pokračovanie
na str. 2

25 rokov programu ERASMUS v Európe, 15 rokov na Slovensku a 13 rokov na Univerzite veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach

Program ERASMUS (**Eu**Ropean **C**ommunity **A**ction **S**cheme for the **M**obility of **U**niversity **S**tudents) bol založený v roku 1987. Spoločne s ďalšími programami bol v roku 1994 začlenený do programu Socrates I., neskôr Socrates II., a od januára 2007 premenovaný na Lifelong Learning Programme (LLP), ktorý trvá dodnes. Program celoživotného vzdelávania na roky 2007 – 2013 bol schválený Európskou radou a Európskym parlamentom 7. mája 2007.

Cieľom programu ERASMUS je podporovať vytvorenie európskeho vysokoškolského priestoru a posilňovať prínos vysokoškolského vzdelávania a vyššieho odborného vzdelávania k procesu inovácií. Vzdelávanie a odborná príprava sú zásadnými prioritami programu celoživotného vzdelávania. Túto kľúčovú úlohu je dôležité chápať ako nevyhnutnú súčasť európskej integrácie s cieľom umožniť každému vysokoškolskému študentovi stráviť aspoň 1 semester na zahraničnej vysokej škole s tým, že domáca inštitúcia uzná tento semester ako súčasť jeho študijného programu.

Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach sa zapojila do vzdelávacieho programu Európskej únie ERASMUS v roku 1998, čo predstavovalo v danom období jedinou možnosť štúdia v zahraničí. Program ERASMUS otvoril „vzdelávaciu bránu“ na prestížne európske univerzity pre našich študentov, pedagógov a vedeckých pracovníkov. Je potrebné zdôrazniť, že pre účasť v programe ERASMUS bolo potrebné podať prihlášku na priznanie tzv. Inštitucionálneho kontraktu a neskôr mať pridelenú tzv. Univerzitnú chartu

ERASMUS, ktorú má naša univerzita pridelenú na roky 2007–2013.

V rokoch 1998 – 2011 univerzita rámci programu SOCRATES – ERASMUS a Lifelong Learning Program – ERASMUS podpísala bilaterálne dohody s veterinárskymi univerzitami v Belgicku, Rakúsku, Taliansku, Portugalsku, Španielsku, Českej republike, Grécku, Turecku, Bulharsku, Poľsku, Nórsku, Chorvátsku a od roku 2010 so štyrmi farmaceutickými fakultami v Českej republike a Portugalsku.

Nadviazanie spolupráce s veterinárskymi vysokými školami prispelo k výmene skúseností našich aj zahraničných študentov a učiteľov, viedlo k vytvoreniu dobrých zahraničných kontaktov nielen v oblasti vzdelávacej, ale aj v oblasti vedecko-výskumnej. Záujem o štúdium na zahraničných vysokých školách mal postupne zvyšujúcu sa tendenciu a v súčasnosti by sme mohli túto úroveň charakterizovať ako stabilizovanú, avšak stále zaujímavú so stúpajúcim trendom (pozri tabuľku).

Mnohým vyslaným študentom dobrá jazyková a odborná príprava umožnila počas mobility vykonať skúšky z niektorých študijných predmetov. Za pozitívne považujeme aj rozšírenie programu ERASMUS o možnosť absolvovať pracovnú stáž v podnikoch, kde boli podpísané zmluvy o zahraničných pracovných stážach a o vysielaní študentov a doktorandov. Od akademického roku 2008/2009 boli do výmenného študijného programu a pracovných stáží zapojení aj doktorandi od druhého ročníka doktorandského štúdia.

Zasadnutie VEDECKEJ RADY

pokračovanie na str. 4

Zasadnutie Vedeckej rady Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach konané dňa 24. 4. 2012 otvoril a viedol jej predseda a rektor UVLF v Košiciach prof. MVDr. Emil Pilipčinec, PhD., podľa nasledovného programu:

1. Odovzdanie diplomu docenta
2. Výročná správa Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach za rok 2011
3. Návrh dlhodobého zámeru Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach na roky 2012 – 2017
4. Návrh na zmeny v učebnom pláne študijného programu trh a kvalita potravín
5. Návrh na zloženie komisií pre obhajoby diplomových prác v študijnom programe všeobecné veterinárske lekárstvo a hygiena potravín
6. Diskusia
7. Rôzne
8. Uznesenia VR
9. Záver

pokračovanie
na str. 3

Nové priestory pre KLINIKU OŠÍPANÝCH

Dňa 30. apríla 2012 sa za účasti vedenia univerzity, pracovníkov kliniky ošipaných, prednostov ďalších kliník, pred-

25 rokov programu ERASMUS v Európe, 15 rokov na Slovensku a 13 rokov na Univerzite veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach

Rozšíril sa počet dohôd so zahraničnými univerzitami nielen v oblasti veterinárskej medicíny, ale vzrástli aj možnosti výmenných pobytov pre študentov študijného programu farmácia. V súčasnosti má univerzita uzavretých 33 bilaterálnych dohôd o štúdiu s veterinárskymi fakultami a minimálne 5 nových dohôd ročne o vykonávaní praxí. Tieto mobility sa môžu uskutočňovať len vďaka vytvoreniu troch stupňov vysokoškolského vzdelávania a vypracovaniu systému kreditov ako výhodného prostriedku podpory študentskej mobility a prenosu. Takýto systém vyhovuje aj študentom a posilňuje nielen atraktivitu a konkurencieschopnosť vzdelávacieho systému, ale aj konkurencieschopnosť absolventov európskych vysokých škôl na trhu práce. Tak, ako pripomenula v jednom zo svojich vystúpení koordinátorka programu ERASMUS Denisa Filková, práve program ERASMUS bol hybnou silou celého Bolonského procesu a na jeho pozadí sa začali riešiť mnohé otázky vysokoškolského vzdelávania (kreditový systém, ECTS, hodnotenia kvality a pod.).

Aj napriek konštatovaniu, že na Slovensku je nepomer medzi študentmi odchádzajúcimi a prichádzajúcimi na výmenné pobyty, na našej univerzite je tento počet približne rovnaký. Avšak v tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že počet prihlášok zahraničných študentov prevažuje záujem našich študentov. Mnohí z nich pre nesplnenie kritérií na študijný pobyt nie sú akceptovaní.

Za významné považujeme zvyšujúci sa záujem zahraničných študentov, doktorandov ale aj učiteľov z iných zahraničných univerzít o štúdium, resp. prednáškový pobyt na našej univerzite. Pre zahraničných študentov je veľmi atraktívna nielen samotná veterinárska medicína, ale aj možnosť jej štúdia v anglickom jazyku, poskytnutie ubytovania a možnosť klinických stáží.

Prednáškové pobyty učiteľov a pracovníkov univerzity zvyšujú kvalitu prednášok, prezentačné a komunikačné zručnosti, atraktivitu prednášok, efektivitu a presvedčivú komunikáciu, čím sa podstatne zvyšuje úroveň vysokoškolského vzdelávania na domácich, ale aj partnerských univerzitách.

Dlhodobá stratégia v oblasti slovenského vysokoškolského vzdelávania deklaruje mnoho priorít v súvislosti s implementáciou bolonských reforiem, medzi ktoré patrí predovšetkým hodnotenie kvality vysokých škôl, tvorba národného kvalifikačného rámca a internacionalizácia (tvorba spoločných študijných programov). Výsledkom takejto medzinárodnej spolupráce na našej univerzite je vytvorenie spoločného bakalárskeho študijného programu pre získanie spoločného titulu Bachelor degree in Animal Science (Joint Bachelor degree in Animal Science) medzi UVLF v Košiciach a Nordland University v nórskom Bodø, ktorý je prvým spoločným študijným programom, ktorý bol na našej univerzite zahájený v akademickom roku 2010/2011.

Spoločné doktorandské študijné programy, ktoré sa začínajú vytvárať v poslednom období v rámci programu ERASMUS MUNDUS sú zamerané na podporu spolupráce a vybudovanie pilierov excelentnosti a zabezpečenia vysokokvalifikovaných ľudských zdrojov. Je našou snahou zapojiť sa do prípravy spoločných doktorandských študijných programov a v najbližšej dobe pripraviť aspoň jeden takýto spoločný doktorandský študijný program.

Pri príležitosti osláv programu ERASMUS, ktorý je programom s najväčším zapojením v rámci EÚ, rada konštatujem, že v roku 2010 vznikol ESN (Erasmus Student Network) aj na našej univerzite. Cieľom ESN je poskytovať praktickú pomoc prichádzajúcim študentom prostredníctvom mentoringu (tzv. buddy systém). Podľa návrhu Európskej komisie, o ktorom momentálne diskutujú členské štáty, sa má zjednotiť 7 existujúcich vzdelávacích programov a vytvoriť program ERASMUS pre všetkých.

Oslavy 25. výročia programu ERASMUS v Európe sa začali 30. 1. 2012 v Bruseli. Na Slovensku vyvrcholia 17. mája 2012 v Bratislave. ERASMUS WEEK a zároveň aj oslavy už spomínaných výročí vyvrcholia v Košiciach dňa 11. mája 2012. Srdečne Vás všetkých na tieto oslavy pozývam.

prof. Ing. Olga Ondrašovičová, CSc.

prorektorka pre zahraničné a doktorandské štúdium

Štatistika študentských a učiteľských mobilit v rámci programu ERASMUS v rokoch 1998-2012

Akademický rok	Výmenné pobyty učiteľov, pracovníkov a študentov						Grant (Eur)			
	Učitelia		Pracovníci		Študenti		Študentské mobility		Mobility zamestnancov	
	Vysielaní	Prijímaní	Vysielaní	Prijímaní	Vysielaní	Prijímaní	Erasmus	MŠ SR	Učitelia	Pracovníci
1998-1999	-	-			2	-	4 000	-	-	
1999-2000	2	1			8	5	18 524	-	1 568	
2000-2001	1	-			12	6	18 780	-	1 000	
2001-2002	2	1			13	5	17 000	-	1 000	
2002-2003	1	-			19	7	21 000	-	500	
2003-2004	3	-			17	10	17 586	-	1 472	
2004-2005	2	-			23	13	38 384	-	1 527	
2005-2006	3	1			26	15	43 400	-	4 762	
2006-2007	-	-			29	12	47 222	-	-	
2007-2008	5	3	-	6	26	21	37 163	-	2 163	-
2008-2009	3	4	-	-	29	17	44 404	-	1 671	-
2009-2010	1	9	-	4	22	20	33 820	-	1 254	-
2010-2011	4	5	1	-	27	23	45 918	3 867	1259	670
2011-2012	2	5	1	2	22	22	52 066	8 262	1350	450
Spolu	29	29	2	12	275	176	439 267	12 129	19 526	1120

Nové priestory pre KLINIKU OŠÍPANÝCH

sedu AS UVLF a ďalších pracovníkov univerzity a realizátorov prác uskutočnilo slávnostné odovzdanie nových priestorov do užívania pre kliniku ošípaných. Symbolické prestrihnutie pásky pri vstupe do priestorov kliniky vykonal rektor prof. MVDr. Emil Pilipčinec, PhD., a prednosta kliniky prof. MVDr. Peter Reichel, CSc. Následne si prítomní prezreli priestory nového pracoviska, ktoré im boli prezentované prednostom kliniky ošípaných.

Samostatná klinika ošípaných vznikla v rámci zmien organizačnej štruktúry pracovísk v roku 2007 ako jedna z piatich novovytvorených kliník v zmysle rozhodnutia realizácie výučby klinických študijných predmetov podľa nového učebného plánu zohľadňujúceho európsky štandard. Novovytvorené kliniky takto zohľadňujú európsky štandard orientácie veterinárneho vzdelávania a praxe podľa druhov zvierat. Podstatou vzniku nových kliník bolo postupné organizačné a priestorové riešenie a usporiadanie týchto pracovísk umožňujúce ich samostatnú administratívnu, pedagogickú, vedecko-výskumnú a klinickú činnosť. Základom vzniku kliniky ošípaných bola pôvodná II. interná klinika, vykonávajúca pedagogickú, vedeckú a klinickú činnosť v oblasti produkčných zvierat – prežúvavcov a ošípaných. Ťažké však bolo zvyknúť si na nový stav a zahájiť činnosť samostatne. Pevné mnohoročné väzby s klinikou prežúvavcov, druhou klinikou vzniknutou na báze II. internej kliniky, mali za následok dlhšie trvajúce odhodlávania sa k úplnému osamostatneniu a zabezpečeniu komplexnej prevádzky kliniky. Uvedené dve nové kliniky tak pôsobili akoby viazané pupočnou šnúrou v pôvodných priestoroch, len čiastočne administratívne samostatné. Najväčším problémom pre úplné odčlenenie sa

od kliniky prežúvavcov bolo nájsť vhodné priestorové riešenie pracoviska. Nakoniec sa však v zmysle známeho nápisu nad schodištom vedúcim práve na bývalú II. internú kliniku – Kto chce, hľadá spôsoby – v spolupráci s vedením univerzity a prednostom kliniky ošípaných vhodné priestory našli. Boli v objekte P-17 na 1. nadzemnom podlaží v priestoroch, ktoré pôvodne aj patrili II. internej klinike. Nebolo treba nové stavby, len sa rozhliadnuť a prehodnotiť stav využitia existujúcich priestorov. Vedenie univerzity podporilo návrhy a požiadavky pracovníkov kliniky ošípaných a pôvodné priestory prešli komplexnou adaptáciou a rekonštrukciou zohľadňujúcou potreby komplexného zabezpečenia administratívneho chodu samostatného pracoviska, zabezpečenia laboratórnej činnosti a pedagogického procesu. To, čo sa dlhšie oddalovalo, sa nakoniec za výraznej podpory pána rektora a pani kvestorky JUDr. Rolfovej podarilo realizovať možno povedať za rekordne krátky čas. Celý proces adaptácie a rekonštrukcie začal na začiatku tohto semestra a semester ešte ani neskončil a klinika ošípaných je už „vo svojich“ priestoroch. Súčasné priestorové usporiadanie kliniky ošípaných zahŕňa členenie na samostatnú komplexnú administratívnu časť vrátane dvoch laboratórií a samostatnú časť pre vykonávanie pedagogickej činnosti s dvomi vstupmi do 3 cvičební, čo umožňuje realizovať aj viacero cvičení súčasne. V týchto priestoroch sú 2 samostatné šatne a sociálne zariadenia pre študentov. Priestory objektu prešli komplexnou rekonštrukciou interiéru (miestnosti, obklady, podlahy, výmena okien, rekonštrukcia kúrenia, sociálne zázemie, výmena podláh), ako aj exteriéru (zateplenie fasády, oprava časti strechy). Okrem toho boli jednotlivé miestnosti v zmysle ich využívania zariadené následne aj potrebným nábytkom.

Čo sa tak vlastne 30. apríla 2012 stalo? Pupočná šnúra bola symbolicky prestrihnutá. Sen niektorých sa splnil, iných sa nenaplnil. Mnohí možno neverili, spoliehali sa na osvedčené – nedá sa, nie sú priestory. Je to však aj ponaučenie alebo potvrdenie už spomínaného – kto chce, hľadá spôsoby... Máme rezervy, len treba chodiť s otvorenými očami. A predovšetkým chcieť. Chvíľu to ešte možno potrvá, kým si kolektív kliniky zvykne na zmenu, na nové pracovisko. Takáto rýchla zmena bola pre mnohých stresom, ale veríme, že rýchlo pominie a po procese adaptácie sa pracovníci v kvalitatívne novom zázemí ešte s väčším odhodlaním a elánom pustia do plnenia náročných úloh v oblasti svojho pôsobenia.

doc. MVDr. Oskar Nagy, PhD.

prorektor pre klinickú činnosť a styk s praxou

INFORMÁCIE Z VEDENIA

6. 3. 2012

Informácie rektora o:

- konaní kolégia rektora dňa 28. 2. 2012,
- účasti na prelomovom plese študentov všeobecného veterinárneho lekárstva a hygieny potravín dňa 3. 3. 2012.

Informácie prorektorky Mojžišovej o:

- začatí kurzu pred prijímacími pohovormi na akademický rok 2012/2013 dňa 3. 3. 2012,
- nezaplatení školného za nadštandardnú dĺžku štúdia a školného za externú formu štúdia,
- príprave a realizácii reklamy na nové študijné programy.

Informácie prorektorky Ondrašovičovej o:

- zaslaní prihlášky na udelenie značky KVALITA ERASMUS MOBILITY 2012, Central European Education Fairs v Bratislave 29. 3. 2012,
- konaní stretnutia nórskeho študentov s ANSA na našej UVLF dňa 1. 3. 2012; predsedníčkou sa stala študentka E. Kunstrudt z UVLF,
- zvýšení grantov pre študentov od 1. 3. 2012 na 280,- €.

13. 3. 2012

Informácie rektora o:

- účasti na zasadnutí Vedeckej rady UPJŠ v Košiciach dňa 9. 3. 2012.

Informácie prorektorky Mojžišovej o:

- stretnutí so študentskou komorou AS UVLF v Košiciach dňa 8. 3. 2012,
- zapojení sa do programu centrálného rozvojového projektu Implementácia projektu Organizácie pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj AHELO na slovenských vysokých školách,
- zapojení sa do programu SPIN/SNIPE s FF UPJŠ v Košiciach a vyhodnotení jeho prvej fázy,
- návšteve študentov ukrajinských vysokých škôl v rámci projektu HUSKROUA 0901/ 61 Výchova k európskym hodnotám dňa 9. 3. 2012.

Informácie prorektorky Ondrašovičovej o:

- odoslaní prihlášky na pridelenie grantu pre Erasmus program na r. 2012/2013,
- výberom konaní študentov v rámci programu Erasmus na akad. rok 2012/2013 – prihlásených uchádzačov bolo 47, komisia vybrala 35 študentov,
- novom programe European Master in Comparative Morphology, ktorý sa bude otvárať na univerzite vo Viedni.

Informácie prorektora Legátha o:

- príprave návštevy Dr. Petra Pazára z Veterinárnej fakulty Budapešť v dňoch 21. 5. až 3. 6. 2012 na Klinike vtákov a exotických zvierat UVLF v Košiciach v rámci bilaterálnej dohody.

20. 3. 2012

Informácie prorektorky Mojžišovej o:

- počte podaných prihlášok na akademický rok 2012/13,
- príprave Plánu edičnej činnosti na rok 2012.

Informácie prorektorky Ondrašovičovej o:

- stretnutí učiteľov ZAŠ za účelom poskytnutia informácií o priebehu semestra, AIS, odovzdávania diplomových prác, štátnych skúškach a klinických praxiach,
- konaní sprievodných akcií v rámci Erasmus programu – Education road – 27. 4. 2012 v Košiciach.

Informácie prorektora Legátha o:

- podujatiach organizovaných našou ÚVIK UVLF v Košiciach v rámci Týždňa slovenských knižníc.

Informácie prorektora Korima o:

- dokončení prípravy Výročnej správy o činnosti UVLF v Košiciach za rok 2011.

Informácie prorektora Nagya o:

- uskutočnení kontrolného dňa na objekte č. 18 – klinické ustajňovacie priestory a priebehu dokončovacích prác na stavbe,
- postupe prác na príprave podmienok pre sprevádzkovanie bitúnku v Z. Teplici.

27. 3. 2012

Informácie rektora o:

- účasti na Zemplínskych poľovníckych dňoch v Trebišove dňa 24. 3. 2012.

Informácie prorektorky Mojžišovej o:

- stretnutí s Komorou študentov AS UVLF v Košiciach, stretnutí so SLeK.

Informácie prorektorky Ondrašovičovej o:

- konaní konferencie 25. rokov programu Erasmus v Európe a 15 rokov programu na Slovensku dňa 17. 5. 2012 v Bratislave.

Informácie prorektora Legátha o:

- ukončení zadávania podkladov do databázy CREPC za rok 2011 dňa 2. 4. 2012.

Informácie prorektora Korima o:

- príprave akreditačných spisov pre reakreditáciu študijných programov pre 3. stupeň vysokoškolského vzdelávania *hygiena potravín* a *parazitárne choroby zvierat* a pre reakreditáciu spôsobilostí uskutočňovať habilitačné pokračovania a inauguračné konania v študijných odboroch 6.3.2 hygiena potravín, 6.3.4 vnútorné choroby zvierat a 6.3.7 infekčné a parazitárne choroby zvierat.

Informácie prorektora Nagya o:

- vykonaní montáže fixačného zariadenia v priestoroch chirurgicko-ortopedickej sekcie na ŠPP v Z. Teplici,
- priebehu rekonštrukčných prác v objekte P-17 pre kliniku ošipaných.

3. 4. 2012

Informácie prorektorky Mojžišovej o:

- odovzdávaní záverečných prác v akademickom roku 2011/12.

Informácie prorektorky Ondrašovičovej o:

- akceptácii programu CEEPUS III na ak. r. 2012/2013,
- príprave projektu pre spoločný PhD. program a stretnutí s vybranými študentmi na Erasmus program v ak. r. 2012/2013.

Informácie prorektora Legátha o:

- možnosti zaradenia odborného časopisu Folia Veterinaria medzi indexované časopisy.

INFORMÁCIE Z VEDENIA

12. 4. 2012

Informácie prorektorky Mojžišovej o:

- začatí vysielania pozvánok na prijímacie konanie,
- programe AHELO a určením dátumu testovania na 30. 4. 2012.

17. 4. 2012

Informácie rektora o:

- účasti na medzinárodnej konferencii *Mantrailing in the Police Force systems* konanej 10. – 12. 4. 2012 v Bratislave.

Informácie prorektorky Mojžišovej o:

- stretnutí konanom dňa 12. 4. 2012 v morfolologickej posluchárni s lekárnikmi a organizačnom zabezpečení praxí študentov ŠP farmácia.

Informácia prorektora Korima o:

- účasti na konzultácii k príprave samohodnotiacej správy v rámci modelu CAF, ktorá sa uskutočnila na Úrade pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo v Bratislave dňa 12. 4. 2012.

26. 4. 2012

Informácie prorektorky Mojžišovej o:

- prednáške MVDr. Petra Šrenka pre 5. ročník ŠP VVL dňa 30. 4. 2012,
- priebehu disciplinárnej komisie pre študentov konanej dňa 19. 4. 2012.

Informácie prorektorky Ondrašovičovej o:

- návšteve 2 koordinátoriek Erasmus programu z Veterinárskej fakulty v Leone,
- spoločnom stretnutí koordinátorov košických univerzít na UVLF z dôvodu organizácie 25. výročia založenia Erasmus programu v Košiciach dňa 11. 5. 2012.

Zasadnutie VEDECKEJ RADY

V úvode jednania vedeckej rady rektor univerzity odovzdal diplom docenta doc. MVDr. Slavomírovi Marcincákovi, PhD., po úspešnej obhajobe habilitačnej práce v študijnom odbore 6.3.2 hygiena potravín.

Vedecká rada schválila:

1. Dlhodobý zámer Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach na roky 2012 – 2017
2. Návrh na zmeny v učebnom pláne študijného programu *trh a kvalita potravín*
3. Návrh na zloženie komisií pre obhajoby diplomových prác v študijnom programe *všeobecné veterinárske lekárstvo a hygiena potravín*
4. Začatie:
 - a) vymenúvacieho konania doc. MVDr. Zity Faixovej, PhD., v študijnom odbore 6.3.3 veterinárna morfológia a fyziológia,
 - b) vymenúvacieho konania doc. MVDr. Pavla Maľu, PhD., v študijnom odbore 6.3.2 hygiena potravín,
 - c) habilitačného konania MVDr. Ivana Venglovského, PhD., v študijnom odbore 6.3.11. hygiena chovu zvierat a životné prostredie,
 - d) habilitačného konania MVDr. Daniely Takáčovej, PhD., v študijnom odbore 6.3.9 súdne a verejné veterinárske lekárstvo,
 - e) začatie habilitačného konania MVDr. Petra Lazara, PhD., v študijnom odbore 6.3.7 infekčné a parazitárne choroby.
5. Menovanie za školiteľov MVDr. Zuzanu Hurníkovú, PhD., RNDr. Viktoriu Majláthovú, PhD., a RNDr. Mikuláša Orosa, PhD., v študijnom odbore 6.3.7 infekčné a parazitárne choroby.

Vedecká rada zobrala na vedomie Výročnú správu Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach za rok 2011.

Návšteva kubánskej veľvyslankyne

Od novembra 2011 je novou veľvyslankyňou Kubánskej republiky na Slovensku Loipa Sánchez Lorenzo, ktorá už v apríli tohto roku absolvovala cestu na východ Slovenska, kde navštívila viacero škôl, medzi nimi aj našu univerzitu.

Dňa 12. apríla 2012 prijal rektor univerzity prof. MVDr. Emil Pilipčinec, PhD., spolu s prorektorkou pre výchovno-vzdelávaciu činnosť prof. MVDr. Janou Mojžišovou, PhD., prorektorkou pre zahraničné a doktorandské štúdium prof. Ing. Oľgou Ondrašovičovou, CSc., a prorektorom pre klinickú činnosť a styk s praxou doc. MVDr. Oskarom Nagyom, PhD., mimoriadnu a splnomocnenú veľvyslankyňu Kubánskej republiky Loipu Sánchez Lorenzo.

V zasadačke rektorátu, kde prebiehalo stretnutie, sú umiestnené busty dvoch rektorov univerzity – prof. MVDr. Jána Lazara a akademika Otta Jaroslava Vrtiaka, ktorí sa vo svojej dobe podieľali na úzkych kontaktoch s veterinárskou

vysokou školou v Havane. S Havanskou univerzitou na Kube sme mali podpísanú družobnú zmluvu, ktorá umožňovala výmenu pedagógov zameranú na prednášky, vytvorenie komisií pre skúšky aspirantov z odborného minima a špecializácie, a ktorá umožňovala kubánskym odborníkom zvýšiť si kvalifikáciu a získať hodnotu kandidáta vied na našej univerzite.

Práve z týchto historických skutočností vychádzala téma spoločného rozhovoru. Pani veľvyslankyňa vyjadrila uznanie Univerzite veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, ktorej kvalita v oblasti pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti je známa a uznávaná aj za hranicami Slovenska. Vyslovila tiež presvedčenie, že internacionalizácia vzdelávania a najmä program ERASMUS ponúkajú priestor na spoluprácu aj do budúcnosti.

(lk)

Návšteva nórsnych študentov spoločného študijného programu na našej univerzite

Iba vo februári 2012 sme privítali prvých nórsnych študentov 2. ročníka spoločného študijného programu Joint Bachelor Degree in Animal Science, ktorí pokračujú v druhej časti štúdia v trvaní troch semestrov na pôde našej univerzity. Už v druhej polovici marca (20. 3. – 24. 3. 2012) našu univerzitu navštívilo 25 novoprijatých študentov 1. ročníka tohto spoločného študijného programu, ktorí po troch semestroch štúdia na Nordland University v Bodø prídu študovať do Košíc. V uvedenom čase našu univerzitu navštívil aj novozvolený dekan Fakulty biologických vied a aquakultúry Dr. Reid Hole spolu s prorektorkou Nordland University Grete Lysfjord. Cieľom prvého dňa ich trojdňovej návštevy bolo spoločné stretnutie s garantmi a spolugarantmi študijných predmetov za účelom prediskutovania navrhnutých úprav, vypísania tém pre bakalárske práce a ďalšej administratívno-technickej evidencie a registrácie študentov. Po spoločnom pracovnom obede nasledovalo stretnutie dekana a prorektorky so študentmi 2. ročníka spoločného študijného programu, ktoré bolo zamerané na odovzdanie informácií študentov a ich prvých skúseností na našej univerzite. Druhý deň návštevy rektor univerzity prof. MVDr. Emil Pilipčinec, PhD., za prítomnosti členov vedenia na oficiálnom stretnutí privítal našich milých hostí – dekana, prorektorku a nórskych študentov. Po oficiálnom prijatí naši hostia vrátane študentov z Bodø navštívili vybrané pracoviská našej univerzity, kde sa stretli s vedúcimi katedier a ostatnými učiteľmi. Cieľom prehliadky školy bola aj účasť študentov na vybraných prednáškach, resp. cvičeniach vyučovaných v anglickom jazyku pre zahraničných študentov študijného programu všeobecné veterinárske lekárstvo. Okrem predklinických pracovísk študenti navštívili aj klinické pracoviská, kde ich privítali prednostovia kliník a kde si mohli prezrieť jednotlivé kliniky a diskutovať so študentmi, ktorí tam v tom čase vykonávali klinickú prax. Po spoločnom obede v školskej jedálni nasledovala návšteva študentských domovov a Aqua Terra klubu. Pre študentov bola návšteva klubu fascinujúca, pričom mnohí z nich mali možnosť držať v ruke plazov po prvýkrát. V podvečer sa uskutočnilo spoločné stretnutie so zahraničnými študentmi študijného programu všeobecné

veterinárne lekárstvo, predovšetkým zo škandinávskych krajín, ktoré prebiehalo v neformálnom rozhovore.

Druhý deň svojho pobytu študenti navštívili naše Účelové zariadenie pre chov a choroby zvier, rýb a včiel v Rozhanovciach a Školský poľnohospodársky podnik v Zemplínskej Teplici. Riaditeľ ŠPP Ing. Ivan Seňko predstavil nórskym študentom okrem farmy, na ktorej počas ich štúdia u nás budú získavať praktické skúsenosti a zručnosti, aj novorekonštruované objekty, a to predovšetkým ubytovaciu časť a časť výučbovú vrátane nových laboratórií, ktoré sa študentom nesmierne páčili a oceňovali možnosť týždenných praxí na farme. Súčasťou návštevy bol obed na farme, v rámci ktorého prebiehala veľmi živá diskusia. Po obede sme pokračovali v ceste po našich účelových zariadeniach návštevou jazdeckého areálu, ktorý ich očaril rozsiahlym priestorom a možnosťami, ktoré tento areál poskytuje vrátane nádhornej vyhladky na mesto.

Vo večerných hodinách sa v reštaurácii Kelt uskutočnila spoločná večera, ktorú organizovala ANSA – združenie nórsnych študentov. V rámci diskusie a celkového zhodnotenia návštevy vyplynulo, že po príchode do Košíc im učarovalo centrum mesta a príjemné počasie. Čo je ale najdôležitejšie, študenti odchádzali s dobrými dojmami a so želaním skorého návratu na ich už alma mater. Myslím si, že návšteva študentov prvého ročníka spoločného študijného programu bola vhodnou voľbou na zoznámenie sa s prostredím, v ktorom budú pokračovať vo svojom štúdiu. Verím a želám našej univerzite, aby po reakreditácii tohto študijného programu bol atraktívny pre stále väčší okruh záujemcov o tento študijný program aj z iných krajín, nech prívlastok, ktorý našej univerzite právom patrí, prívlastok „internacionálna“, bude aj naďalej aktuálny.

Záverom mi dovoľte poďakovať sa všetkým tým, ktorí prispejú a aktívne sa podieľali na úspešnom priebehu pracovnej návštevy.

prof. Ing. Oľga Ondrašovičová, CSc.
prorektorka pre zahraničné a doktorandské štúdium

Univerzita má opäť rybníček

Ešte nedávno by nikto nepovedal, že toto je rybník a to zelené je voda

Účelové zariadenie pre chov a choroby zveri, rýb a včiel v Rozhanovciach zahŕňa, a dnes už nielen v názve pracoviska, slovo ryba. V dávnej minulosti bol zriadený malý rybníček o rozmeroch cca 30 x 30 m, o hĺbke od vrchu telesa hrádze po dno cca 3 m, ktorý bol napájaný len slabým povrchovým prítokom od lesa. Prítok bol do značnej miery ovplyvňovaný zrážkovou činnosťou. Rybník patriaci účelovému zariadeniu

Dnešný pohľad z toho istého miesta už nikoho nenechá na pochybách, že to skutočne je rybník

postupom času zanikol. Dno odrástlo z vodnej hladiny, rybník bol zanesený vodným kalom o hrúbke cca 1,5 m, brehovú vegetáciu zbujnela do takej miery, že bolo takmer nemožné predstaviť si, že v tejto lokalite voľakedy bola voda a chovali sa v nej ryby. Uvedený stav nastal z dôvodu dlhodobu nižšej hladiny vody v rybníku a v dôsledku nedodržiavania technologickej starostlivosti o prevádzku rybníka. Ako pozostatok pripomínajúci rybníčné hospodárstvo zostala len hrádza a výpustné teleso.

Personálnou reorganizáciou v spomínanom účelovom zariadení vznikla myšlienka o opätovnej revitalizácii rybníka. Podnetom pre jej vznik bol prísľub pána rektora, ktorý dal akademickému senátu, že z predaja Rybníčného hospodárstva v Uhrinči sa financie použijú na revitalizáciu rybníka v Rozhanovciach. Rybníčné hospodárstvo v Uhrinči bolo v zlom technickom stave. Náklady na údržbu, obnovu a celkovo aj na samotný presun do Uhrinča boli vysoké. Prísľub neostal len pri slovách a v dňoch 9. 8. – 16. 8. 2011 došlo k jeho realizácii.

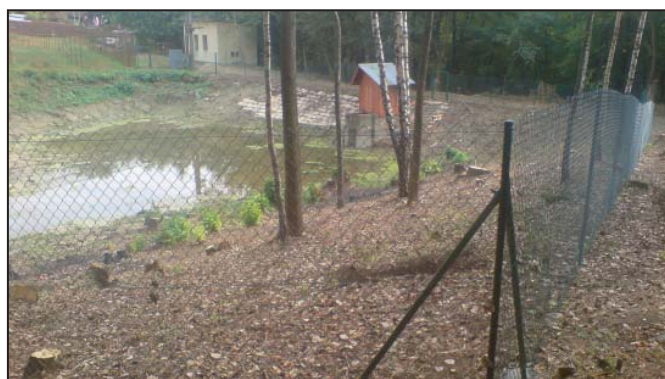
Pre revitalizáciu bolo potrebné vykonať overenie tesnosti

Premena na skutočný rybník si vyžiadala vypílenie brehového porastu...

... odstránenie nánosov...

...vybudovanie novej vypúšťacej šachty s prístreškom a nového oplotenia...

55. ročník študentskej vedeckej konferencie ŠVOČ

Dňa 25. apríla 2012 sa pod záštitou rektora Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach konal 55. ročník študentskej vedeckej konferencie ŠVOČ. Konferencia bola s medzinárodnou účasťou, prezentovaných bolo celkom 55 prác. Sprievodným podujatím konferencie bola výstava Krása života tak trochu inak, predstavujúca kolekciu obrázkov vzniknutých pri každodennej práci v biologickom laboratóriu. Obrázky vznikli pri skúmaní nervového tkaniva vo fluorescenčnom mikroskope, vytvorili a poskytli ich pracovníci Neurobiologického ústavu SAV v Košiciach.

Rokovania 55. ročníka konferencie prebehli v piatich sekciách: farmaceutickej a predklinickej, klinickej, sekcii hygieny potravín a prostredia a dvoch sekciách mladých vedeckých pracovníkov – študentov doktorandského štúdia. Prvé 3 hlavné ceny v každej sekcii venoval rektor UVLF v Košiciach prof. MVDr. Emil Pilipčinec, PhD. Študentskú vedeckú konferenciu sponzorovali Komora veterinárnych lekárov SR a firmy Merial, Waltham, Vetis, Pharmacopola, Med-Art, Imuna Pharm, a. s., Siemens, Cymedica SK, Bioveta SK, Pet shop, s. r. o., Dr. Max a Závodná organizácia Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy pri UVLF v Košiciach.

Konferenciu slávnostne otvorila v posluchárni pavilónu morfológických disciplín prof. MVDr. Jana Mojžišová, PhD., prorektorka pre výchovno-vzdelávaciu činnosť. Po slávnostnom príhovore začalo rokovanie v sekciách. Práce hodnotili odborné komisie v tomto zložení: 1. sekcia – farmaceutické a predklinické disciplíny: predsedníčka prof. MVDr. Janka Mojžišová, PhD., a členovia doc. MUDr. Anna Linková, CSc., a MVDr. Dagmar Mudroňová, PhD.; 2. sekcia – klinické disciplíny: predseda doc. MVDr. Oskar Nagy, PhD., a členovia doc. MVDr. Igor Capík, PhD., MVDr. Marián Hluchý, PhD.; 3. sekcia – hygiena potravín a prostredia: predseda doc. MVDr. Ivona Kozárová, PhD., a členovia doc. MVDr. Natália Kovalkovičová, PhD., a MVDr. Miloš Halán, PhD.; sekcia A – mladí vedeckí pracovníci: predseda doc. MVDr. Zita Faixová, PhD., a členovia doc. MVDr. Tatiana Weissová, PhD., a MVDr. Zuzana Hurní-

ková, PhD.; sekcia B – mladí vedeckí pracovníci: predsedníčka prof. Ing. Oľga Ondrašovičová, PhD., a členovia doc. MVDr. Anna Ondrejková, PhD., a doc. MVDr. Alexandra Valenčáková, PhD.

Ocenenia UVLF – ceny rektora:

Prehľad ocenených prác 1. sekcie – farmaceutické a predklinické disciplíny

1. miesto **Simona Firmentová**, 5. ročník farmácia: VPLYV APLIKÁCIE PROBIOTICKÉHO SYRA A ĽANOVÉHO SEMENA NA IMUNITNÚ ODPOVEĎ U PRASÍAT
2. miesto **Katarína Janíková**, 6. ročník VVL: IZOENZÝMY LAKTÁTDEHYDROGENÁZY V NIEKTORÝCH ORGÁNOCH HOVÄDZIEHO DOBYTKA
3. miesto **Lukáš Rozgonyi**, 5. ročník farmácia: NIEKTORÉ ELEKTROFORETICKÉ VLASTNOSTI PROTEÁZ V LARVÁCH MÚCH MUSCA DOMESTICA VYUŽÍVANÝCH NA HOJENIE INFIKOVANÝCH A NEKROTICKÝCH RÁN

Prehľad ocenených prác 2. sekcie – klinické disciplíny

1. miesto **Veronika Nagyová**, 6. ročník VVL: VPLYV APLIKÁCIE ORECHOVCA JASEŇOLISTÉHO NA ADHERENCIU A POČTY E. COLI V ČREVE PRASÍAT
2. miesto **Michal Zalaš**, 6. ročník VVL: VYUŽITIE EKG PRI MONITORINGU ŠPORTOVEJ VÝKONNOSTI HOLUBOV
3. miesto **Katarína Kališová**, 6. ročník VVL: VPLYV ANESTÉZIE INDUKOVANEJ KETAMIN-XYLAZINOM NA VYBRANÉ HEMATOLOGICKÉ A BIOCHEMICKÉ PARAMETRE U HOLUBOV

Prehľad ocenených prác 3. sekcie – hygiena potravín a prostredia

1. miesto **Karol Bayer**, 6. ročník VVL: KRYPTOSPORIDIÓZA V CHOVOCH GEKONČÍKOV NOČNÝCH (*Eublepharis macularius*) NA SLOVENSKU A V ČESKEJ REPUBLIKE
2. miesto **Iveta Lojanová a Tatiana Čornejová**, 5. ročník HP: VYŠETRENIE BIOGÉNNYCH AMÍNOV V KRMOVINÁCH A PO-

TRAVINÁCH

3. miesto **Hana Guňovská**, 6. ročník VVL: KONTAMINÁCIA VÔD RÁDIONUKLIDMI

Prehľad ocenených prác 4. sekcie – mladí vedeckí pracovníci A

1. miesto **Alexandra Valenčáková-Agyagosová, Valent Le-decký, Jaroslav Hajurka, Dávid Kňazovický**: STANOVENIE NÁDOROVÝCH MARKEROV CEA A CA 15-3 U KLINICKY ZDRAVÝCH SÚK A SÚK S NÁDOROM MLIEČNEJ ŽLAZY

2. miesto **Magdaléna Fejsáková**: JE HIPOTERAPIA PRE KOŇA NÁROČNOU PRÁCOU?

3. miesto **Marek Ďurej**: VPLYV ANESTÉZIE A CHIRURGICKÉHO ZÁKROKU NA VYBRANÉ BIOCHEMICKÉ A HEMATOLOGICKÉ PARAMETRE A ACIDOBÁZICKÝ PROFIL U PSO

Prehľad ocenených prác 5. sekcie – mladí vedeckí pracovníci B

1. miesto **Emília Vendelová**, Parazitologický ústav SAV: IMUNOMODULÁCIA ZÁPALU V PERITONEÁLNEJ DUTINE A PEČENI MYŠÍ S INFEKCIOU CESTÓDOM MESOCESTOIDES VOGAE PO LIEČBE ANTIHELMINTIKOM PRAZIQUANTELOM V KOMBINÁCIÍ S FLAVONOIDOM

2. miesto **Adela Sarvašová, Igor Sopoliga, Helena Hlavatá**: PAKOMÁRIKY – POTENCIÁLNE VEKTORY FILÁRIÍ VOĽNE ŽIJÚCICH PREŽÚVAVCOV

3. miesto **Katarína Kuzyšinová, Dagmar Mudroňová, Juraj Toporčák, Ladislav Molnár**: VÝVOJ APLIKAČNEJ FORMY PROBIOTICKÉHO PRÍPRAVKU PRE VČELY

Prezident **Komory veterinárnych lekárov Slovenskej republiky** MVDr. Ladislav Stodola udelil vecné ceny týmto študentom: **Jana Farbáková**, 6. ročník VVL, **Michal Fábry**, 6. ročník VVL, **Tomáš Krupa**, 6. ročník VVL, doktorandi Jana Noskovičová a Dávid Kňazovický.

Práce odmenené zástupcami ďalších sponzorujúcich firiem:

Veterinársky reprezentant firmy **MERIAL** MVDr. Vladimír Bony venoval hodnotné knihy týmto študentom: **Jana Farbáková, David Trundell, Kristína Jakušová, Miroslava Holíčková, Lucia Bečárová**.

Ing. Henrieta Ferková, personálna manažerka **Lekárni Dr. Max**, ocenila finančnými cenami študentov ŠP farmácia: 1. cena (90 €) **Martina Šutorová**, 5. ročník farmácia, 2. cena (70 €) **Matúš Peták**, 5. ročník farmácia, 3. cena (50 €) **Slávka**

Kalafusová, 5. ročník farmácia.

Zástupkyňa firmy **VETIS** MVDr. Erika Konrádová odovzdala hodnotné ceny týmto študentom: **Katarína Janíková**, 6. ročník VVL, **Barbora Kavková**, 6. ročník VVL, **Anna Pituková**, 5. ročník farmácia a doktorandkám **Kataríne Dudrikovej** a **Kataríne Kuzyšinovej**.

Marketingová manažérka **Imuna Pharm, a. s.**, Šarišské Michaľany, Ing. Michaela Džundová odovzdala finančné odmeny vo výške 40 € a vecné dary **Martine Šutorovej**, 5. ročník farmácia, **Antónii Gurňákovovej**, 2. ročník TaKP, **Davidovi A. Trundellovi**, 6. ročník BSc. ZAŠ, **MVDr. Milanovi Špalekovi** a **MVDr. Viere Spišákovovej**.

MVDr. Viliam Weiss, konateľ firmy **PHARMACOPOLA, s. r. o.**, venoval hodnotnú zahraničnú literatúru študentom **Michalovi Fábrymu**, 6. ročník VVL a doktorandke **MVDr. Viere Spišákovovej**.

Pán Peter Vavrek, majiteľ firmy **Pet Shop, s. r. o.**, odovzdal vecné dary študentom: **Simona Firmentová**, 5. ročník farmácia, **Veronika Nagyová**, 6. ročník VVL, **Lýdia Hermanovská**, 6. ročník VVL, a doktorandkám **Ludmile Ballovej** a **Lenke Krešákovovej**.

Ing. MSc. Radoslav Kaminský, PhD., zástupca f. **Siemens**, ocenil vecnými darmi študentov: **Miroslav Hecko**, 5. roč. farmácia, **Michal Zalaš**, 6. ročník VVL, **Zlatica Kožinová**, 2. ročník TaKP, a doktorandka **Lucia Bečárová**.

Veterinárny manažér pre výskumné stredisko **WALTHAM** značiek Pedigree & Whiskas MVDr. Leoš Železný ocenil hodnotnými zahraničnými knižnými darmi študentov: **Miroslav Hecko**, 5. ročník farmácia, **Barbora Kavková**, 6. ročník VVL, **Eva Štovčíková**, 6. ročník VVL, doktorandky **Raquel Matos** a **Lucia Bečárová**.

Zástupca f. **CYMEDICA SK** MVDr. Tibor Páll odmenil knižnými darmi študentov: **Jana Hvilová**, 6. ročník VVL, **Lukáš Rozgonyi**, 5. roč. farmácia, **Tomáš Krupa**, 6. ročník VVL, a doktorandi **Zuzana Kováčová, František Zyga** a **Adela Sarvašová**.

Vecné dary pre vybraných študentov poskytla aj firma **Bioveta SK**, odbornú literatúru odovzdal MVDr. Ľudovít Černek.

Prof. RNDr. Michal Toropila, CSc., za **Základnú organizáciu Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy UVLF v Košiciach** ocenil finančným príspevkom všetky 1. miesta udelené odbornými porotami.

Záverom prof. MVDr. Jana Mojžišová, PhD., prorektorka pre výchovno-vzdelávaciu činnosť, oznámila prítomným, že ocenené práce budú uverejnené vo vedeckom časopise **Folia Veterinaria**. Poďakovala všetkým súťažiacim študentom za kvalitu, aktuálnosť a dobrú úroveň prezentácie prác. Vyzdvihla úsilie škooliteľov, ktorí pripravili študentov na svoje prvé vedecké prezentácie. Poďakovala tiež členom odborných porôt, sponzorom a organizačnému výboru, a všetkým účastníkom konferencie popriala veľa osobných a pracovných úspechov.

Odborný garant Študentskej vedeckej konferencie ŠVOČ doc. MVDr. Goldová Mária, PhD., poďakovala za podporu 55. ročníka Študentskej vedeckej konferencie ŠVOČ vedeniu UVLF v Košiciach, sponzorom, Edičnému stredisku a predajni literatúry UVLF v Košiciach za vydanie Zborníka abstraktov 55. ročníka ŠVOČ a svojim spolupracovníkom, ktorí sa podieľali na organizačnom zabezpečení študentskej konferencie.

doc. MVDr. Mária Goldová, PhD.
odborný garant ŠVOČ

Z konferencie základnej organizácie odborového zväzu

Dňa 13. 3. 2012 sa na chate Veterinár v Sokoli – Uhrinči za účasti zástupcov odborov jednotlivých pracovísk, členov rady a revíznej komisie konala konferencia **Základnej organizácie odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach**. Jej konanie sa uskutočnilo v zmysle naplnenia záverov VI. zjazdu OZ PŠaV na Slovensku.

Konferencia sa konala v dvoch častiach. V prvej boli prerokované otázky vnútrozväzové ZO, v druhej otázky kolektívneho vyjednávania a Kolektívnej zmluvy UVLF na rok 2012. Na konferencii sa zúčastnili zástupcovia OZ PŠaV na Slovensku – doc. RNDr. Blažej Pandula, CSc., člen Rady OZ PŠaV na Slovensku a zároveň predseda Rady ZO TU v Košiciach, doc. RNDr. Pavol Jasem, PhD., predseda Koordináčnej rady ZO UPJŠ v Košiciach. Druhej časti konferencie sa zúčastnili aj členovia vedenia UVLF v Košiciach na čele s rektorom prof. MVDr. Emilom Pilipčincom, PhD.

Po prvých – obligatórnych bodoch – otvorení a voľbe mandátovej a návrhovej komisie, zástupca OZ PŠaV na Slovensku doc. Pandula informoval o konaní VI. zjazdu OZ PŠaV. Zjazd sa konal 24. – 26. novembra 2011. Zúčastnilo sa ho celkom 154 delegátov zo všetkých škôl a školských zariadení z celého Slovenska, 16 zahraničných hostí z krajín Európy a 13 domácich hostí. Delegáti vo vecnej a konštruktívnej diskusii zhodnotili súčasný stav slovenského školstva na každej úrovni, prijali ciele a program zväzu na roky 2012 – 2015, prerokovali a schválili vnútorné dokumenty zväzu a zvolili svojich najvyšších funkcionárov:

- za predsedu zväzu bol zvolený Ing. Pavel Ondek,
- za podpredsedu zväzu a predsedu združenia základného školstva Ing. František Šary,
- za podpredsedu zväzu a predsedu združenia stredného školstva Ing. Martin Maták,
- za podpredsedu zväzu a predsedu združenia vysokých škôl a priamo riadených organizácií doc. Ing. Miroslav Habán, PhD.

Delegáti zjazdu sa zhodli na prioritách zväzu, ktoré budú presadzovať v ďalšom období:

- zväz zostáva v štrajkovej pohotovosti až do vyriešenia systému odmeňovania pedagogických, odborných a nepedagogických zamestnancov školstva,
- zvyšovanie finančného podielu z HDP na školstvo, vedu a výskum,
- osobitným spôsobom riešiť dôchodkové, sociálne a nemocenské zabezpečenie,
- rozvinutie národného a európskeho sociálneho dialógu v školstve,
- vytváranie a realizáciu projektov na vzdelávanie a regeneráciu svojich členov (aj zmenou zákona o používaní sociálneho fondu).

Nasledovala správa o činnosti rady a ZO ako celku, ktorú predniesol predseda rady ZO prof. Toropila. Vo svojom vystúpení zvýraznil, že aj napriek skutočnosti, že ostatná výročná konferencia sa konala koncom mája 2011, ZO nepoľavovala v svojej činnosti i aktivitách; že po technickej i organizačnej stránke boli dôstojne a demokraticky zabezpečené voľby do Rady i Revíznej komisie pre nasledujúce obdobie; že volieb sa zúčastnilo viac ako 72 % všetkých členov ZO. O výsledkoch všetci zamestnanci i naši čitatelia boli informovaní.

I keď pomaly, ale isto nasledovala „uhorková“ sezóna, rada zorganizovala zájazd do Sozopolu – Bulharska, Krosna i Tapolca. Bol po každej stránke zabezpečený futbalový turnaj troch univerzít, ktorý sa konal v septembri v Zemplínskej Teplici i za spoluúčasti nášho Školského poľnohospodárskeho podniku. Pre detí odborárov i ostatných zamestnancov UVLF bol zorganizovaný tradičný Mikuláš v netradičnom ponímaní – Tramtária. Rada ZO naďalej pokračovala v poskytovaní bezúročných návratných pôžičiek pre členov odborov systémom i poradníkom, ako to bolo odsúhlasené už skôr. Okrem spomínaného sa rada podieľala aj na organizačnom zabezpečení novoročného koncertu.

V ďalšom podpredseda a hospodár rady ZO informoval o čerpaní rozpočtu od ostatnej konferencie, ktorý bol v súlade s jeho predloženým schválením. Konštatoval, že prevádzkovanie chaty Veterinár nie je stratové, a že o jej návštevnosť je pomerne dobrý záujem. Zároveň predložil návrh rozpočtu na rok 2012 tak, aby bol vyvážený, a aby zabezpečoval pokrytie činnosti ZO vo všetkých jej smeroch.

Jednou z veľmi dôležitých úloh, ktorá stala pred novozvolenou radou ZO po júnových voľbách 2011, bolo kolektívne vyjednanie a podpísanie kolektívnej zmluvy na rok 2012. K tomuto bodu jednania konferencie vystúpil predseda Rady ZO i rektor UVLF v Košiciach.

Zhodli sa, že aj napriek zložitým celospoločenským ekonomickým i hospodárskym podmienkam sa podarilo pripraviť KZ UVLF na rok 2012 tak, že táto bola 30. 12. 2011 obidvoma stranami podpísaná.

Pán rektor podal účastníkom konferencie informáciu o najaktuálnejších otázkach činnosti univerzity a zároveň aj odpovedal na vznesené otázky.

Na konferencii boli aj ocenenia pre členov ZO. Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku za dlhoročnú prácu v odboroch ocenil ďakovným listom Ing. Martu Tučkovu, PhD., MVDr. Vladimíra Macáka, PhD., a p. Štefana Fedorčáka.

Na záver účastníci konferencie prijali aj ukladacie uznesenia.

Konferencia ukladá:

1. Rade ZO OZ PŠaV UVLF pravidelne hodnotiť plnenie záväzkov vyplývajúcich z KZ UVLF na rok 2012.
2. Rade ZO OZ PŠaV UVLF a úsekovým dôverníkom zvýšiť úsilie o aktivizáciu členskej základne a o získavanie nových členov odborov.
3. Rade ZO OZ PŠaV UVLF zabezpečiť fungovanie webovej stránky ZO po formálnej i obsahovej stránke.

Snáď na záver aj jednu perličku – už asi po pätnástich minútach muselo byť rokovanie konferencie na krátku chvíľu prerušené. V blízkosti chaty pokojne prechádzalo 12 – 16 diviakov rôznej veľkosti. A účastníci konferencie si to nenechali ujsť...

prof. RNDr. M. Toropila, CSc.
predseda rady ZO

Univerzita zlepšila podmienky výučby na ŠPP v Zemplínskej Teplici

Výučbu zdravotnej problematiky hlavných druhov hospodárskych zvierat zabezpečujú na UVLF dve samostatné kliniky, a to klinika prežúvavcov a klinika ošípaných. Priestory v areáli univerzity pre ustajnenie zvierat, praktickú výučbu a klinickú činnosť týchto druhov zvierat po zahájení výstavby nového objektu č. 18 – klinické ustajňovacie priestory – boli vyčlenené v objekte č. 19. Po miernych úpravách a adaptáciách pre dané druhy zvierat obe pracoviská využívajú tieto priestory v súčasnosti spoločne. Študenti sa tu v praxi začínajú oboznamovať s individuálnou diagnostickou, preventívnou a terapeutickou činnosťou s pacientmi. Ťažisko praktickej výučby zdravotnej problematiky produkčných zvierat sa však postupne presúva priamo na farmy s vykonávaním jednotlivých úkonov už nielen na úrovni jednotlivého zvierata, ale aj skupiny zvierat a celého stáda. Na zabezpečenie realizácie týchto zámerov praktickej výučby u hospodárskych zvierat má univerzita svoje špecifické účelové zariadenie – Školský poľnohospodársky podnik v Zemplínskej Teplici.

ŠPP predstavuje vysoký potenciál ako vzdelávacie a výskumné zariadenie a je významným prostredím pre integrovanú výučbu nielen klinických disciplín z pohľadu zdravotnej problematiky, ale všetkých aspektov živočíšnej výroby. Umožňuje zaangažovanosť mnohých pracovísk UVLF zaoberajúcich sa u produkčných zvierat komplexne problematikou zdravia, technológiami, hygienou, organizáciou a riadením chovu, otázkami produkčných faktorov a vzájomnými vzťahmi medzi nimi. ŠPP je pracovisko, kde sa už študenti 1. ročníka začínajú oboznamovať s realitou živočíšnej výroby počas nástupnej praxe.

ŠPP je špecifickým zariadením UVLF, ktorý má v rozpočte univerzity vyčlenený príspevok na zabezpečenie praktickej výučby študentov. Časť týchto finančných prostriedkov vedenie univerzity rozhodlo už niekoľko rokov použiť na adaptáciu a rekonštrukciu existujúcich objektov so zámerom ich revitalizácie a využitia pre potreby výchovno-vzdelávacieho procesu pre študentov našej univerzity. Potrebu neustáleho zlepšovania podmienok pre realizáciu pedagogického procesu na ŠPP dokumentujú aj údaje o výkone pedagogickej činnosti v roku 2011.

Prehľad výkonu pedagogického procesu na ŠPP v Z. Teplici v roku 2011

	Počet cvičení	Počet študentov	Počet študent hodín	Počet pedagógov
LS 2011	71	1 540	6 768	154
ZS 2011	60	1 536	6 798	177
Spolu	131	3 076	13 566	331

Na zabezpečenie zámerov zabezpečovať podstatnú časť praktickej výučby chovu a zdravotnej problematiky produkčných zvierat boli aj v roku 2011 na ŠPP vykonané ďalšie významné rekonštrukčné a adaptačné práce v existujúcich objektoch. Po dokončení adaptácie časti objektu bývalej dojárne pri internátoch na jeho využitie ako administratívneho a výučbového zázemia s posluchárňou, kancelárskymi priestormi a sociálnymi zariadeniami nachádzajúcimi sa na

2. nadzemnom podlaží, boli ďalšie práce v tomto objekte ukončené na 1. nadzemnom podlaží. V bývalých mnohé roky „ladom“ ležiacich nefunkčných priestoroch dojárne bola vykonaná rekonštrukcia a adaptácia priestorov na laboratórium pre potreby vykonávania základných a jednoduchých laboratórnych diagnostických metód priamo v podmienkach praktickej výučby na farme. Laboratórium je zariadené tak, aby bolo možné v ňom vykonávať mnohé laboratórne diagnostické metódy a postupy priamo na farme bez nutnosti transportu a analýzy vzoriek na univerzitu. Je vybavené aj novou základnou prístrojovou technikou, a to stolovou centrifúgou, termostatom, horkovzdušným sterilizátorom a mikroskopmi. Okrem hlavnej a najväčšej laboratórnej miestnosti s kapacitou 15 študentov má aj miestnosť pre manipuláciu so vzorkami, umýváreň laboratórneho materiálu a 2 skladové priestory. Laboratórium je celoročne využiteľné, má zabezpečené vykurovanie a vlastný zdroj teplej vody.

Pre zlepšenie sociálneho zázemia pre pedagógov a študentov v areáli hlavného dvora farmy bola ukončená aj rekonštrukcia ďalších priestorov v objekte dojárne. Boli vytvorené oddelené toalety, sprcha a umýváreň, čím bol vyriešený dlhoročný problém v oblasti zabezpečenia základnej hygieny pracovníkov vykonávajúcich činnosti priamo na farme. Uvedené sociálne zariadenia sú prístupné tak z vnútorného priestoru výkonu prác so zvieratami, ako aj zvonka zo zadnej časti objektu.

Ďalšie významné rekonštrukčné práce boli ukončené v maštálnom objekte pre dojnice po pôrode a so zdravotnými problémami. Bol tu vytvorený samostatný oddelený priestor pre možnosť celoročného vykonávania diagnostickej činnosti a terapeutických chirurgicko-ortopedických zákrokov u hovädzieho dobytku v rámci výučbového procesu ako aj za účelom preventívnej starostlivosti o paznechty. Je to uzavretý umývateľný priestor vybavený dvoma špeciálnymi paznechtárskymi fixačnými kliebkami, ako aj bočnou fixačnou zábranou pre výkon zákrokov na stojacom zvierati. V priestore je vyčlenený menší oddelený samostatný príručný manipulačný a skladový priestor s prívodom vody.

Ako z uvedeného vyplýva, výstavba a rekonštrukcia výučbových zariadení pre produkčné zvieratá v rámci ďalšieho budovania a zlepšovania materiálno-technického zabezpečenia kliník pokračuje nielen v areáli univerzity, ale aj na jej účelových zariadeniach. Ide o progres, o proces nevyhnutný,

rešpektujúci potreby a požiadavky modernej vzdelávacej inštitúcie. Spomínané aktivity viedli k naplneniu zámerov preniesť ťažisko praktickej výučby chovu a ochorení farmových zvierat ako aj realizáciu klinickej praxe študentov priamo na farmu. Spomínané priestory a zariadenia sú okrem klinických disciplín podľa potrieb k dispozícii aj ostatným neklinickým študijným predmetom realizujúcim pedagogický proces na ŠPP. Zlepšovanie podmienok pre výučbu v areáli UVLF ako aj na účelových zariadeniach, zabezpečovanie priestorového a materiálno-technického vybavenia kliník je nosnou oblasťou, ktorej venuje vedenie univerzity už niekoľko rokov mimoriadnu pozornosť a v praxi sa jej to darí úspešne realizovať. Dôkazom toho sú aj vyššie prezentované ďalšie ukončené priestory a zariadenia na ŠPP v Zemplínskej Teplici.

doc. MVDr. Oskar Nagy, PhD.
prorektor pre klinickú činnosť a styk s praxou

Spolupráca UVLF s mestskou časťou Košice - Sídliisko KVP

Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach je unikátna aj v poskytovaní vysokoškolského vzdelávania v oblasti kynológie. Minulého roku bola podpísaná zmluva o spolupráci v oblasti kynológie medzi našou univerzitou a Mestskou časťou Košice – Sídliisko Košického vládného programu. Na základe zmluvy, ktorú podpísali rektor našej univerzity prof. MVDr. Emil Pilipčinec, PhD., a starostka MČ Košice – Sídliisko KVP Ing. Iveta Kijejská, mestská časť vybuduje vzorové cvičisko a venčoviisko pre psov, ktoré budú môcť využívať aj študenti našej univerzity, a univerzita sa zaviazala poskytovať odborné rady vrátane prednášok pre chovateľov psov na uvedenom sídlisku.

Dňa 1. 3. 2012 sa v priestoroch MČ Košice – Sídliisko KVP za účasti asi 60 chovateľov psov a predstaviteľov mestskej časti na čele s pani starostkou uskutočnila prvá prednáška. Doc. MVDr. Peter Korim, CSc., uviedol MVDr. Petra Smrča, PhD., odborného asistenta z ústavu epizootológie a preventívnej veterinárskej medicíny, a RNDr. Evu Bockovú, internú doktorandku

ústavu parazitológie, ktorí prezentovali pútavé prednášky týkajúce sa aktuálnych infekčných a parazitárnych chorôb psov. Po ich prednáškach nasledovala bohatá diskusia a reprezentanti našej univerzity fundovane odpovedali na početné otázky vďačných chovateľov.

Akcia mala úspech a už 17. 4. 2012 sa uskutočnila prednáška MVDr. Jána Venglovského, CSc., vedeckého pracovníka ústavu hygieny zvierat a životného prostredia, na tému Nakladanie s exkrementami psov. Táto prednáška mala tiež veľký úspech.

UVLF obdržala ďakovné listy od starostky MČ Košice – Sídliisko KVP. Veríme, že spolupráca bude pokračovať a že na budúci rok bude slávnostne odovzdané do užívania vzorové cvičisko a venčoviisko pre psov, aby sme mohli ešte viac skvalitniť podmienky pre prípravu vysokoškolsky vzdelaných kynológov.

doc. MVDr. Peter Korim, CSc.
prorektor pre rozvoj školy a hodnotenie kvality

Progresívne komunikačné centrum na UVLF v Košiciach

V rámci rozvoja informačno-komunikačných technológií s cieľom skvalitniť vzdelávacie a výskumné procesy na pôde slovenských univerzít a vysokých škôl boli na niektorých univerzitách vybudované komunikačné centrá z oblasti „high-tech“ na báze technológie Telepresence Cisco.

Na základe pozvania rektorom Technickej univerzity v Košiciach Dr. h. c. prof. Ing. Antonom Čižmárom, CSc., sa oficiálne otvorila prevádzka unikátnej siete Telepresence, ktorá je jedinou sieťou tohto druhu v európskom akademickom priestore, zúčastnila aj naša univerzita. Dňa 20. februára 2012 sa tejto akcie za UVLF v Košiciach zúčastnil doc. MVDr. Peter Korim, CSc., prorektor pre rozvoj školy a hodnotenie kvality, a zamestnanci UVLF z oddelenia informačných a komunikačných technológií Ing. Štefan Grančák a Ing. Rastislav Dvořák.

V rámci Telepresence začala naša univerzita aktívne pracovať na možnostiach pripojenia sa do medzinárodných telekonferenčných sietí. Nakoľko ide o novinku na Slovensku, dochádza aktuálne ku kooperácii na národnej úrovni medzi univerzitami, ktoré už vlastnia zariadenia Telepresence. Za ostatný rok došlo k vytvoreniu skupiny Telepresence na Slovensku, ktorej členmi sú Univerzita Komenského v Bratislave, Slovenská technická univerzita v Bratislave, Slovenská technická univerzita – MTF Trnava, Univerzita sv. Cyrila a Me-

toda v Trnave, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach a Technická univerzita v Košiciach.

Jednou z prvých aktivít bolo technické doladovanie prevádzky Telepresence siete na Slovensku pod vedením Technickej univerzity v Košiciach. Vzhľadom na možnosť vzájomného prepojenia prostredníctvom siete SANET bolo umožnené ostatným univerzitám využívať hardwarový multipointswitch na našej univerzite a na Technickej univerzite v Košiciach. Ďalším krokom v oblasti aktivít Telepresence bola séria testovacích spojení jednotlivých univerzít vlastniacich Cisco Telepresence medzi sebou. UVLF sa tiež vzhľadom na vlastnú interoperabilitu podieľala aj na testovaní spojení s inými typmi telekonferenčných systémov a telekonferenčných riešení na SW báze (ClearOne, ACT, Polycom, ICOM, InterCall). Počas tejto fázy došlo k úspešnému spojeniu všetkých Telepresence miestností v SR, o čom bola informovaná aj Slovenské rektorská konferencia.

Ďalším úspešným krokom k lepšiemu využívaniu Telepresence a krokom k svetovej integrácii TP bolo vytvorenie skupiny Slovakia NationalNetwork (SNN) a zjednotenie číslavacieho plánu slovenských univerzít s Telepresence miestnosťami, čo umožnilo zaradenie Telepresence miestností do nadnárodných zoznamov Telepresence. V poslednom čase sa podarilo spojiť aj s jednou z najvýznamnejších sietí v zahraničí, sieťou amerických univerzít prostredníctvom NationalLambdaRail (NLR – www.nlr.net). Aktuálne sa slovenské Telepresence nachádzajú aj na zozname „Globálny adresár TelePresence miestností“, kde je možné nájsť kontakt na univerzity na štyroch kontinentoch.

Ostatnou aktivitou bolo vytvorenie rezervačného systému pre pedagógov prostredníctvom kalendárovej aplikácie Google kalendár. Rezervačný systém a ďalšie informácie o Telepresence sú uverejňované na <http://tp.cnl.sk>. V budúcnosti sa plánujú aktivity v oblasti legislatívnej podpory pre využitie Telepresence na skúšanie študentov pri záverečných skúškach, obhajobách a iných so štúdiom súvisiacich aktivít. Jednou z ostatných aktuálnych aktivít UVLF v oblasti Telepresence je doladovanie prepojenia s Nordland University v Bodø (Nórsko), s ktorou UVLF poskytuje spoločný študijný program náuka o živočíchoch.

Bc. Róbert Schréter, doc. MVDr. Peter Korim, CSc.

Nový docent – doc. MVDr. Slavomír Marcinčák, PhD.

MVDr. Slavomír Marcinčák, PhD., bol dňa 8. 11. 2011 Vedeckou radou UVLF v Košiciach vymenovaný za docenta pre študijný odbor 6.3.2 hygiena potravín. Habilitačná prednáška na tému Tuky v potravinách a ich výživové hodnotenie a obhajoba habilitačnej práce Účinok rastlín, ich extraktov a výživy zvierat na oxidačnú stabilitu mäsa a mäsových výrobkov sa konali na pôde univerzity 6. 10. 2011.

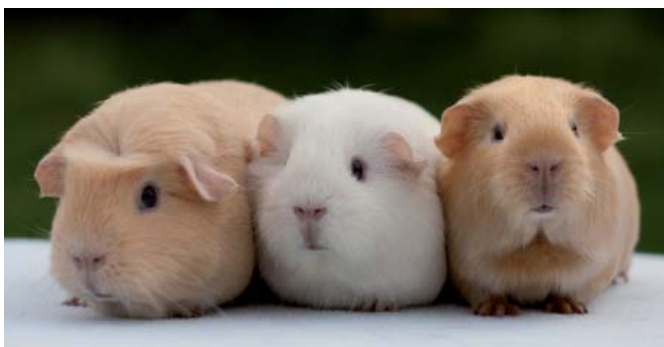
Doc. MVDr. Slavomír Marcinčák, PhD., pracuje na ústave hygieny a technológie mäsa katedry hygieny a technológie potravín od roku 1999, a to ako interný doktorand, a od roku 2001 ako vysokoškolský učiteľ. V roku 2005 po obhájení di-

zertačnej práce na tému Živočíšne tuky a ich rozkladné procesy v potravinách mu bol udelený titul philosophiae doctor (PhD.). Je garantom troch študijných premetov – biotechnologická výroba a kvalita potravín, aditívne látky v potravinách, a prídavné látky a prísady v potravinách. Pravidelne je vedúcim študijných skupín pre študentov prvého ročníka UVLF v Košiciach v študijnom programe hygiena potravín. Pod jeho vedením bolo obhájených 12 diplomových prác. Je autorom a spoluautorom 2 vedeckých monografií, 2 vysokoškolských učebníc vydaných v domácich vydavateľstvách, 3 skript a učebných textov, 21 vedeckých publikácií v CC časopisoch, 58 publikácií v odborných a vedeckých časopisoch a 110 vedeckých prác publikovaných v zborníkoch. Na jeho publikačnú činnosť je zaznamenaných 81 ohlasov, z toho 56 SCI. Habilitant bol vedúcim dvoch projektov VEGA a členom v 12 riešiteľských kolektívoch vedeckých projektov domácich vedeckých agentúr.

Chovateľský klub slávnostne otvorený

Dňa 13. 3. 2012 bol za prítomnosti vedenia univerzity slávnostne otvorený Chovateľský klub UVLF v Košiciach, ktorý združuje chovateľov a záujemcov o chov drobných zvierat z radov študentov a zamestnancov našej univerzity. Po dvoch rokoch existencie Chovateľského klubu UVLF v

Košiciach sa za výraznej podpory vedenia našej univerzity podarilo nájsť a zrekonštruovať veľmi pekné priestory, ktoré sú v areáli univerzity Pri Hati. Zámerom vzniku a fungovania tohto klubu je poskytnúť študentom priestory na chov zvierat a odborné vzdelávanie v rámci problematiky chovu, šľachtenia, chorôb a výstavnej prípravy jednotlivých druhov drobných zvierat.

Hlavnými chovanými druhmi sú králiky rôznych plemien a štruktúr srsti, ušľachtilé morčatá, japonské prepelice a ho-

luby. V krátkej budúcnosti sa plánuje doplniť chov o exotické vtáctvo, hydinu a juhoamerické činčily. Jednou z hlavných funkcií klubu je zabezpečiť dostatočné množstvo a variabilitu plemien a druhov chovaných zvierat pre potreby pedagogie v rámci výučby rôznych predmetov na univerzite.

Chovateľský klub je zároveň členom Slovenského zväzu chovateľov, na ktorého chovateľských akciách môžu členovia klubu vystavovať svoje zvieratá a súťažiť o významné tituly. Okrem nadobudnutia praktických zručností v chove zvierat sa majú členovia možnosť odborne vzdelávať v rámci prednášok a chovateľských stretnutí na výstavách. Vo výstavnej sezóne 2012 je v pláne chovateľských akcií v rámci klubu aktívna účasť na viacerých výstavách na Slovensku a vrcholom by mala byť aktívna účasť na Európskej výstave drobných zvierat, ktorá sa bude konať v decembri v nemeckom Lipsku. Ostáva nám iba veriť, že sa našim študentom podarí na tieto chovateľské akcie čo najlepšie pripraviť a budú môcť aj týmto spôsobom šíriť dobré meno našej univerzity doma a v zahraničí.

prof. MVDr. Jana Mojžišová, PhD.
prorektorka pre výchovno-vzdelávaciu činnosť
MVDr. Peter Supuka, garant klubu

SMÚTOČNÉ OZNÁMENIE

S hlbokým zármutkom Vám oznamujeme,
že nás navždy opustili
dvaja naši spolupracovníci a priatelia

doc. MVDr. Vladimír JAKÝ, CSc.
7. marca 2012 vo veku 78 rokov
Posledná rozlúčka so zosnulým bola
15. marca 2012 v bratislavskom krematóriu.

MVDr. Ján FEJEŠ
22. apríla 2012 vo veku 84 rokov
Posledná rozlúčka so zosnulou bola
26. apríla 2012 v košickom krematóriu.

Odišiel doc. MVDr. Vladimír Jaký, CSc.

Smútok a veľký žiaľ doľahol na priateľov, známych, ale hlavne na rodinu, pedagógov a žiakov Súkromnej strednej odbornej školy veterinárnej v Bratislave, keď dňa 7. marca t. r. navždy odišiel z tohto sveta vzácny a dobrý človek, riaditeľ školy doc. MVDr. Vladimír Jaký, CSc. Krédom jeho života bola láska a pomoc každému a pri každej príležitosti. Tak nám to aj odkázal v stručnom motte – Žil som pre vás.

Doc. Jaký sa narodil 6. augusta 1934 v Bratislave. Po maturite začal študovať na Vysokej škole veterinárskej v Košiciach. Po jej skončení pracoval ako obvodný veterinárny lekár v centre Záhoria vo veterinárnych obvodoch Veterinárneho strediska Malacky. Získaval aj odbornosť hlavne v chirurgickej praxi v Krajskej veterinárnej nemocnici v Senici.

Jeho všestranné schopnosti boli využité vo funkcii krajského epizootológa a zástupcu riaditeľa na Krajskej veterinárnej správe v Bratislave, a krátko na to ako vedúceho odboru na ŠVS MPVŽ SSR. V roku 1974 bol menovaný za člena odbornej rady tejto slovenskej vrcholnej veterinárskej organizácie. Medzi tým vykonal kvalifikačnú atestačnú skúšku 1. stupňa. Na základe úspešne vykonaných prijímacích skúšok bol dňa 14. októbra 1977 prijatý za externého vedeckého aspiranta v odbore epizootológia a zoohygiena na Vysokú školu veterinársku v Košiciach. Vedecká rada tejto školy mu dňa 9. júla 1980 udelila vedeckú hodnosť kandidáta veterinárskych vied. V roku 1986 na svojej alma mater habilitoval na docenta v odbore epizootológia a zoohygiena. V práci pokračoval na vyšších riadiacich odborných úsekoch a od 1. augusta 1981 bol ustanovený do funkcie zástupcu riaditeľa odboru pre prácu s kádrami a vedúceho kádrového a personálneho oddelenia na ministerstve poľnohospodárstva a výživy. Práve k pôsobeniu v tejto funkcii sa viaže úspešná činnosť našich veterinárnych lekárov v zahraničí, ktorým všemožne pomáhal a umožňoval nástup na expertízu.

Vo výpočte činností celkom prirodzeným vyústením bolo 1. apríla 1985 jeho vymenovanie do významnej funkcie, akou

bol post riaditeľa vtedajšieho Ústavu pre doškoľovanie veterinárnych lekárov v Košiciach. Okrem každodennej riadiacej, organizačnej a pedagogickej činnosti jeho veľkou a nesmierne obťažnou úlohou bola výstavba novej budovy ústavu. To, že sa úlohy zhostil veľmi dobre, svedčí vybudovanie reprezentačnej budovy pre doškoľovanie veterinárnych pracovníkov. Budova bola slávnostne odovzdaná do užívania 2. novembra 1987. Bez zveličenia možno povedať, že veľmi úspešne slúži dodnes a je pýchou v systéme vzdelávania nielen v Európe, ale aj vo svete.

Začiatkom roku 1990 na vlastnú žiadosť odišiel z funkcie riaditeľa IVVL a bol prijatý do služieb na Mestskej veterinárnej správe v Bratislave. Po všetkom prežitom nezatrpkol, svoju novú prácu vykonával veľmi svedomito a zodpovedne a stal sa vedúcou osobnosťou s pozitívnym vplyvom na pracovný kolektív. Spomínal na toto obdobie veľmi dobre a získal si veľa nových priateľov. Aj keď ho vykonávaná práca uspokojovala, predsa len postupne začal uvažovať o väčšom naplnení a realizovaní svojich získaných skúseností s výchovou kádrov a pedagogickou činnosťou, a preto sa rozhodol založiť Strednú veterinárnu školu v Bratislave. Zámer sa mu podaril a v školskom roku 1993/1994 otvoril prvý ročník. Dnes sa úspešne realizuje výchova stredných odborných veterinárnych kádrov už 19. školský rok. Vo svojej práci nachádzal uspokojenie, obklopil sa vynikajúcimi pedagógmi ako internými, tak aj externými. Absolventi nachádzajú uplatnenie v rôznych sférach činnosti a najviac ho tešilo to, že takmer 80 percent absolventov študuje alebo študovalo na rôznych vysokých školách. Zvlášť sa tešil, keď sa mnohí absolventi ozývali písomne, telefonicky alebo prichádzali osobne sa pochváliť dosiahnutými pracovnými výsledkami či rodinnými úspechmi. Dnes už mnohí zastávajú v pracovnom pomere významné postavenie. V priebehu takmer 20-ročného pôsobenia na čele svojej školy ukázal, ako má vyzeráť naplnený život. Bol to život lásky, práce a starostlivosti a pomoci každému a pri každej príležitosti.

Češť jeho pamiatke.

MVDr. Jozef Blecha

za kolektív učiteľov a žiakov školy, kolegov, priateľov a známych

Nedožitých 85 rokov MVDr. Jána Feješa

Dňa 26. apríla sa široká veterinárska obec v košickom krematóriu navždy rozlúčila s MVDr. Jánom Feješom pár dní pred dovŕšením 85. veku života. Dr. Feješ sa narodil 1. mája 1927 v Nižnom Skálniku v okrese Rimavská Sobota. Po maturite na Gymnáziu v Rimavskej Sobote nastúpil na štúdium na Vysokú školu veterinársku v Brne, na ktorej získal v marci 1951 diplom veterinárneho lekára a v júni 1951 bol promován na doktora veterinárnej medicíny. Ako veterinárny lekár nastúpil na Vysokú školu veterinársku v Košiciach vo funkcii odborného asistenta na ústav histológie a embriológie. Po nútenom odchode z pedagogického miesta pracoval ako obvodný zverolekár v okresoch Vrábľa a Tornaľa, ako okresný zverolekár v okrese Hnúšťa, ako okresný epizootológ v Rimavskej Sobote, neskôr ako krajský gynekológ v Košiciach. Potom prešiel na funkciu riaditeľa Fakultnej veterinárnej nemocnice pri VŠV v Košiciach. Ďalším pracoviskom Dr. Feješa bol Štátny veterinárny ústav v Košiciach, kde zastával post vedúceho laboratória pre andrológiu a spermológiu. Ako dôchodca pracoval do roku 2009 v Múzeu veterinárnej medicíny pri Inštitúte vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach. Už samotný výpočet veterinárskych postov Dr. Feješa a jeho široké zvládnutie zdravotnej problematiky veterinárskej medicíny svedčí o jeho vysokej odbornej graduácii a rozhladenosti v problematike živočíšnej produkcie v chovoch

hospodárskych zvierat. Je preto pochopiteľné, že popri svojej aktívnej činnosti, ale aj na dôchodku vydal niekoľko knižných publikácií a uverejnil rad odborných a populárnych článkov pre pracovníkov v živočíšnej výrobe.

Nemožno opomenúť vzťah Dr. Feješa aj k nášmu, vtedy mesačníku, k Veterinárskemu spravodajcovi, do ktorého bol vždy ochotný prispieť rôznymi témami a materiálmi z jeho pracovného prostredia v Múzeu veterinárnej medicíny v Košiciach.

Dr. Feješ predstavoval aj ako osobnosť kultivovaného, vnímavého a spoločensky všeobecne akceptovaného človeka. Obdivuhodná bola jeho historická pamäť, kde napr. v jednej z jeho vydaných kníh – Veselo a vážne zo života zverolekára – sprítomňuje terajšej generácii veterinárskych lekárov časy minulé a podmienky života a práce ich predkov.

Na poslednej rozlúčke s MVDr. Jánom Feješom vystúpil MVDr. Ladislav Husár, ktorý pozoruhodne priblížil život kolegu, spolupracovníka a ktorý sa rozlúčil so zosnulým v mene celej veterinárskej obce.

Lučíme sa s Tebou s úprimnou vďakou za priateľstvo a spoluprácu. Češť Tvojej pamiatke!

doc. MVDr. Ján Lehocký, PhD.

redakčná rada Spravodajcu UVLF v Košiciach

Spomienka na prof. MVDr. Jozefa Arendarčíka, DrSc. (1922 – 1993)

V apríli tohto roku spomíname na prof. MVDr. Jozefa Arendarčíka, DrSc., jedného zo zakladateľov a člena predstaviť slovenskej veterinárskej fyziológie a priekopníka veterinárskej endokrinológie na Slovensku, pri príležitosti nedožitých 90-tych narodenín, ktorých by sa bol dožil 23. apríla tohto roku.

Maturoval v roku 1941 v Štátnom reálnom gymnáziu v Spišskej Novej Vsi. Štúdium veterinárnej medicíny absolvoval na Vysoké škole zverolekárskej vo Viedni v auguste 1945. Rigorózne skúšky vykonal na Vysoké škole veterinárskej v Brne, kde získal diplom veterinárskej medicíny a bol promován v roku 1946 na základe dizertácie Vplyv paraldehdu na utlmenie dychu po barbiturátoch. Po ukončení vojenskej prezenčnej služby pracoval (1946 – 1947) na veterinárskom oddelení Povereníctva pôdohospodárstva v Bratislave ako koncipient na úseku nákaz. V rokoch 1948 – 1954 zastával funkciu okresného veterinára v Stropkove, Vranove a Turčianskych Tepliciach.

Po úspešnom konkurze nastúpil v auguste 1954 na Veterinársku fakultu Vysoké školy poľnohospodárskej v Košiciach ako vedúci ústavu porovnávacej fyziológie, potom pôsobil (1957 – 1980) ako vedúci katedry porovnávacej fyziológie a po reštrukturalizácii sústavy katedier ako vedúci oddelenia porovnávacej fyziológie, katedry normálnej a patologickej fyziológie (1980 – 1987). Zaslúžil sa značnou mierou o vybudovanie moderného ústavu, resp. Katedry porovnávacej fyziológie Vysoké školy veterinárskej v Košiciach.

Prof. Arendarčík bol v roku 1957 menovaný za zástupcu docenta. Habilitoval a bol menovaný za docenta v roku 1959. Kandidátsku dizertačnú prácu obhájil v roku 1962 na tému *Štúdium chromoexkrécie a aktivity niektorých hemokoagulačných faktorov u zvierat vzhľadom na činnosť pečene, graviditu, postnatálne obdobie novorodencov a gama-žiarenie*. Za zástupcu profesora ho menovali s platnosťou od 1. 7. 1968. V roku 1970 obhájil doktorskú dizertačnú prácu *Biologická a imunologická titrácia hypofyzárných (FSH, ICSH, LH) a endometriálnych (PMSG, CH) gonadotropínov u niektorých domácich zvierat* a prezident republiky ho potom vymenoval za vysokoškolského profesora s platnosťou od 1. 9. 1978. Vydal viacero skrípt a bol spoluautorom celoštátnych učebníc z fyziológie a farmakológie. V roku 1975 – 1977 pôsobil na Veterinárskej fakulte Makerere univerzity v Kampale (Uganda) ako externý examinátor z veterinárskej fyziológie. Zúčastnil sa študijných pobytov vo Viedni, Kodani a Štokholme (1965),

v Havane (1973), Varšave a Krakove, na vedeckých konferenciách v Utrechte (1969), Weimare (1969 a 1971), Lipsku a Olsztyne a Budapešti (1971), New Delhi (1974), Moskve (1979) i Svetového veterinárskeho kongresu v Madride (1959).

Aktívne sa zúčastňoval na vedeckých konferenciách a sympóziách v Československu, absolvoval početné študijné a expertízne pobyty v zahraničí (1959 – 1979). Veľmi významná a cenná bola jeho vedecko-výskumná aktivita. Vo svojej bádateľskej činnosti sa zaoberal štúdiom niektorých hematologických ukazovateľov a ich praktického využitia. Najrozsiahlejšia bola činnosť prof. Arendarčíka v oblasti izolácie a stanovenia aktivity hypofyzárných a extrahypofyzárných gonadotropných hormónov u domácich zvierat so zameraním na reguláciu a riadenie ich reprodukcie. Hodnotné boli práce sledujúce endokrinné a funkčno-morfologické ukazovatele systému hypotalamus-hypofýza-ovária u prežúvavcov, ako aj vplyv jednorazového a chronického rádioaktívneho žiarenia na gonadotropnú funkciu hypotalamo-hypofyzárneho systému oviec. Za štúdium hypofyzárných a extrahypofyzárných gonadotropínov (FSH, LH a PMSG) dostal v roku 1971 cenu Slovenskej endokrinologickej spoločnosti.

Bol školiteľom 19 kandidátov veterinárnych vied. Vykonal funkciu predsedu komisie pre obhajobu kandidátskych a doktorských dizertácií v odbore veterinárska fyziológia. Bol autorom alebo spoluautorom okolo 190 vedeckých a odborných článkov v domácich a zahraničných časopisoch. Na významnejšie publikované výsledky sú početné ohlasy nielen časopisecké, ale aj v zahraničných monografiách (L.E. McDonald: Veterinary endocrinology and reproduction. Lea & Febiger, Philadelphia, 1975; F. Döcke: Veterinärmedizinische Endokrinologie, VEB G. Fischer Verlag Jena, 1975, L. Zuckerman and B. J. Weir: The ovary, second edition, volumen III, Academic Press, New York, 1977 a iné.).

V rokoch 1964 – 1980 bol výkonným redaktorom vedeckého časopisu Folia Veterinaria. Bol členom výboru Slovenskej fyziologickej spoločnosti a Slovenskej endokrinologickej spoločnosti v rámci Slovenskej lekárskej spoločnosti. Stal sa čestným členom Československej fyziologickej spoločnosti. Získal zlatú medailu prof. P. Adámiho, zlatú medailu VŠV v Košiciach (1987), ako aj striebornú a neskôr zlatú medailu Slovenskej lekárskej spoločnosti (1987 a 1992) a viaceré odbornárske ocenenia. Profesor MVDr. Jozef Arendarčík, DrSc., dňom 1. 9. 1987 odišiel do dôchodku. Zomrel 8. 12. 1993 v Košiciach po krátkej ťažkej chorobe vo veku 71 rokov.

Spomíname na veterinárskeho lekára ako erudovaného profesora, prísneho vedúceho pracovníka, zaniieteného pedagóga, školiteľa a oponenta, ktorý sa príkladne venoval študentom v rámci ŠVOČ, výchove mladých vedecko-výskumných pracovníkov a príprave študentských, diplomových a dizertačných prác.

**doc. RNDr. A. Staníková, PhD.,
MVDr. D. Sopková, PhD., prof. MVDr. I. Maraček, DrSc.,
a kolektív Ústavu fyziológie UVLF v Košiciach**

Prof. MVDr. Ivan Mikula, DrSc., sedemdesiatnikom

V týchto dňoch si na katedre mikrobiológie a imunológie pripomíname okrúhle výročie narodenia jej dlhoročného vedúceho – profesora Ivana Mikulu.

Prof. Mikula zahájil svoju profesijnú kariéru v roku 1965 na ŠVÚ v Prešove, avšak onedlho na to sa dal na vedeckú dráhu, ktorá trvá doteraz. Bolo to v roku 1967, keď nastúpil do Imuny Šarišské Michaľany v rámci Výskumného ústavu imunologického so sídlom v Prahe, kde sa venoval hlavne výskumu a vývoju subjednotkovej vakcíny proti chrípke ľudí. Táto činnosť bola aj podkladom jeho habilitačnej práce. Prof. Mikula pôsobil v Imune Šarišské Michaľany až do roku 1978. V tom istom roku pokračoval vo svojej práci ako habilitovaný docent na Katedre mikrobiológie, imunológie a zoohygieny VŠV v Košiciach pod vtedajším vedením prof. Augustína Sokola. Na základe výsledkov jeho dlhoročnej intenzívnej výskumnej činnosti zameranej na otázku komplexného riešenia salmonelózy teliat obhájil v roku 1991 doktorskú dizertačnú prácu a v nasledujúcom roku bol inaugurovaný za profesora z mikrobiológie a imunológie. Počas svojej aktívnej činnosti publikoval vyše 300 prác vo vedeckých a odborných časopisoch a v zborníkoch konferencií a bol zodpovedným riešiteľom vyše dvoch desiatok vedeckých projektov. Výsledky svojej vedeckej činnosti sa snažil aplikovať do pra-

xe, o čom svedčí aj úctyhodný počet 9 československých a slovenských patentov, z ktorých sa viaceré prakticky realizujú aj v súčasnosti. Za svoju prácu získal viacero ocenení ČSAV a SAV.

V rokoch 1987 – 1990 prof. Mikula zastával funkciu vedúceho katedry mikrobiológie, imunológie a zoohygieny a po následnej transformácii katedier bol do roku 2007 vedúcim katedry mikrobiológie a imunológie. V súčasnosti je emeritným profesorom na tejto katedre. V posledných rokoch sa venuje najmä oblasti štúdia genetickej predispozície hospodárskych zvierat k rezistencii voči infekčným chorobám. Prof. Mikula sa okrem samotnej vedeckej práce venoval aktívne aj spoločensko-vednej oblasti, kde pôsobil ako dlhoročný člen výboru Československej mikrobiologickej spoločnosti a Československej, neskôr Slovenskej imunologickej spoločnosti a naďalej je v týchto spoločnostiach čestným členom.

Pri príležitosti životného jubilea prof. MVDr. Ivana Mikulu, DrSc., mu do ďalších rokov želáme dobré zdravie, a aby ho jeho vedecký entuziazmus neopúšťal ani v budúcnosti.

pracovníci

Katedry mikrobiológie a imunológie UVLF v Košiciach

Tohtoročné 3S

Druhé S – slanina – vzorky pripravené do súťaže

Dňa 27. apríla sa uskutočnilo oficiálne otvorenie poľovníckej sezóny 2012/2013 vo všetkých revíroch, ktoré sú pod záštitou Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach. Stretnutie sa uskutočnilo už tradične na poľovníckej chate Pincatorka v revíri Samostatnej bažantnice v Rozhanovciach. Rektor univerzity podujatie slávnostne otvoril prí-

hovorom. Priateľské stretnutie – označované aj skráteným výrazom 3S – vzniklo v minulosti odvodením od slov: Sluky, Slanina a Slivovica.

Vďaka zachovávaniu tradičného lovu sluky lesnej – posla jari, pri ktorom sa poľovníci kedysi stretávali nielen za účelom lovu, ale aj z dôvodu načerpania novej, pozitívnej energie z prebúdajúcej sa jarnej prírody, sme sa mohli stretnúť na podujatí 3S aj tento rok. V súčasnosti nám legislatíva povoľuje lov sluky lesnej už len na jesennom ťahu, konkrétne od 1. októbra do 30. novembra.

Rektor po slávnostnom príhovore určil hodnotiacu komisiu pre hodnotenie kvality Slaniny a Slivovice. Rozhodcovský zbor sa odobral kvôli nerušenej degustácii do priestorov poľovníckej chaty, kde sa oddávali gurmánskym pôžitkom. Rozhodujúcimi parametrami pre kvalitu slaniny boli štruktúra, vôňa a chuť. Pri hodnotení slivovice sa odborníci pitnej degustácie venovali a zameriavali svoju pozornosť predovšetkým na pacerky, vôňu, chuť a silu produktu. Po predstavení víťazov súťažných disciplín mali aj ostatní pozvaní hostia možnosť presvedčiť sa o kvalite výberu jednotlivých komisií. Všetci sa zhodli na tom, že komisia rozhodovanie nemala ľahké, ale vďaka vycibreným chuťovým pohárikom vybrala veľmi správne. Celkovo sa ukázalo, že erudovanosť jednotlivých pracovných komisií sa z roka na rok zlepšuje, čo je dôsledkom stále sa zvyšujúcej kvality produktov. V rámci programu bolo možné športovo si zastrieľať zo vzduchoviek na terče. Neskôr nasledovalo priateľské posedenie pri guláši nesúce sa vo veľmi príjemnej atmosfére. Verím, že takéto príjemné posedenia budú upevňovať nielen vzťahy medzi nami, ale poslúžia aj k uvedomeniu si postavenia poľovníctva a človeka v prírode.

Ing. Igor Sopoliga

Odborný deň MVDr. Dušana Podmanického, CSc.

Ďalšou časťou vzdelávacích akcií Združenia veterinárnych lekárov hospodárskych zvierat bol dňa 18. apríla 2012 Odborný deň MVDr. Dušana Podmanického, CSc.

Podujatie sa začalo v budove Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy v Komárne odhalením pamätnej tabule MVDr. Podmanického, ktorú na podnet MVDr. Stodolu dalo zhotoviť ZVLHZ. Slávnostný príhovor za prítomnosti manželky a detí MVDr. Podmanického a pozvaných hostí predniesol riaditeľ RVPS Komárno MVDr. Štefan Miholics, ktorý spolu s MVDr. Deziderom Górom, prezidentom ZVLHZ, túto pamätnú tabuľu aj odhalil. Pokračovalo sa položením venca na hrob MVDr. Podmanického v jeho rodnej obci Virt.

Po presune na miesto konania odbornej časti v hoteli v Patinciach a príhovore MVDr. Ladislava Stodolu, prezidenta KVL SR, odzneli samotné prednášky. Keďže značnú časť svojich prác MVDr. Podmanický venoval chovu a chorobám prasiat, aj prednášky boli zamerané na túto oblasť. Takisto v ďalších ročníkoch chceme pokračovať v tomto smere. Úvodným bol príspevok MVDr. Zdenky Kopcovej, manažérky produktov pre prasatá Českej republiky a Slovenska, o respiračných chorobách odstavčiat a prasiat vo výkrme, ich najčastejších pôvodcoch a možnostiach riešenia. Poznatky priamo z praxe prezentoval súkromný veterinárny lekár MVDr. Jozef Malček, a to o aktinobacilovej pleuropneumónii ako aktuálnom probléme našich veľkochovov. Záverečnú prednášku mal MVDr. Ján Pošivák, PhD., z Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, o súčasných poznatkoch v manažmente reprodukcie ošípaných.

MVDr. Dezider Góra

Blahoželáme jubilantom...

....oslavujúcim v mesiaci marec a apríl životné jubileá
a prajeme im veľa pevného zdravia, šťastia, lásky,
pokoj a porozumenia, úspechov
v osobnom i profesionálnom živote.

MVDr. Beáta Koréneková, PhD.

Alena Sabolová

RNDr. Imrich Strapáč, CSc.

Alžbeta Kiktová

Ján Kovalčín

Osobitne v mene redakčnej rady blahoželáme

MVDr. Beáte Korénekovej, PhD.,

našej dlhoročnej členke, a okrem už spomenutých
želaní jej chceme poďakovať za všetko,
čo počas týchto rokov urobila v prospech
Spravodajcu UVLF v Košiciach.

Do pozornosti milovníkom biochémie

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE
Jesseniova lekárska fakulta v Martine
Ústav lekárskej biochémie

Srdečne Vás pozývame na slávnostnú prezentáciu
prvej slovenskej učebnice

LEKÁRSKEJ BIOCHÉMIE

Podujatie sa uskutoční
v piatok 20.4.2012 o 13:00 hodine
v priestoroch AULA MAGNA
Malá Hora 4A v Martine
za účasti kolektívu autorov a pozvaných hostí.

Dňa 20. apríla 2012 som mala tú česť zúčastniť sa slávnostnej prezentácie prvej slovenskej učebnice LEKÁRSKEJ BIOCHÉMIE, ktorá sa uskutočnila v priestoroch Aula magna na Jesseniovej lekárskej fakulte v Martine Univerzity Komenského v Bratislave.

Podujatie po odznení tónov Vivaldiho Štyroch ročných období otvoril vedúci autorského kolektívu prof. MUDr. Dušan Dobrota, CSc., a predstavil jednotlivých členov autorského kolektívu za ich osobnej účasti. Učebnica je dielom šiestnástich odborníkov z lekárskeho fakúlt (LF UK, JLF UK, LF UPJŠ), SAV (Ústav experimentálnej endokrinológie, Ústav molekulovej fyziológie a genetiky) a Národného ústavu srd-

cových a cievnych chorôb. Učebnica na 723 stranách ponúka študentom humánnej a veterinárnej medicíny, biomedicíny, farmácie, ako aj postgraduálneho a špecializačného štúdia biochemickú problematiku spracovanú v deviatich kapitolách:

1. Štruktúra, vlastnosti a biologické funkcie prírodných látok
2. Biochémia bunky
3. Enzýmy
4. Metabolizmus
5. Princípy regulácie živých systémov
6. Biochemické základy uchovávaní a prenosu genetickej informácie
7. Funkčná biochémia
8. Špeciálna časť
9. Biochémia a patobiochémia ústnej dutiny

Prvý výtlačok uvedeného diela z Vydavateľstva Osveta daroval vedúci autorského kolektívu prof. MUDr. Viliamovi Mézešovi, DrSc., zakladateľovi Ústavu lekárskej chémie a biochémie JLF UK v Martine a prvému dekanovi Jesseniovej lekárskej fakulty UK v Martine.

Táto učebnica v príhodnom čase vyplnila medzeru v nedostatku študijnej, ale aj odbornej literatúry z biochémie v slovenskom jazyku. Ako celoslovenská učebnica biochémie stáva sa riadnou súčasťou doporučenej literatúry z biochémie pre študentov našej univerzity.

doc. MVDr. Zuzana Kostecká, PhD.

Univerzita má opäť rybníček

dna a brehov rybníka tak, že bolo potrebné zdvihnúť vodnú hladinu až po úroveň vrchu hrádze a porovnaním množstva pritekajúcej a odtekajúcej vody určiť stupeň tesnosti. Nasledovalo vyčistenie brehov od náletových drevín s ponechaním koreňového systému, ktorý slúži ako zábrana proti opätovnému zosunu pôdy. Došlo k spevneniu manipulačnej plochy a komunikácie za účelom ťažby kalov z rybníčného dna. Bolo potrebné spevniť teleso hrádze a prístupovú komunikáciu na prístup techniky. Nasledovala úprava prepádovej šachty, telesa hrádze a poškodených miest. Celý rybníčný objekt bol nanovo oplotený a nad výpustným telesom bol postavený nový prístrešok, ktorý slúži k uskladneniu krmiva a je aj vhodným estetickým doplnkom. Ešte pred otvorením rybárskej sezóny 13. apríla 2012 sme do rybníka vypustili rybiu osádku zastúpenú kaprom šupinatým, kaprom lyscom, kaprom riadkovým a amurom bielym.

Zámerom rekultivácie rybníka je obnova pôvodnej funk-

cie objektu a jeho využitie na študijné účely. Za celkovú realizáciu projektu revitalizácie rybníka v Účelovom zariadení pre chov a chroboby zveri, rýb a včiel v Rozhanovciach patrí vďaka sponzorom: Environcentrum, s. r. o., Košice, Dona, s. r. o., Veľké Revišťa, Rybník Ináčovce, pán Ľubomír Hatalovský.

Ing. Igor Sopoliga
vedúci ÚZ Rozhanovce

... a nakoniec to najdôležitejšie – zarybnenie! Vedúci účelového zariadenia pri vypúšťaní rybej osádky.

Spomienky na americký Texas

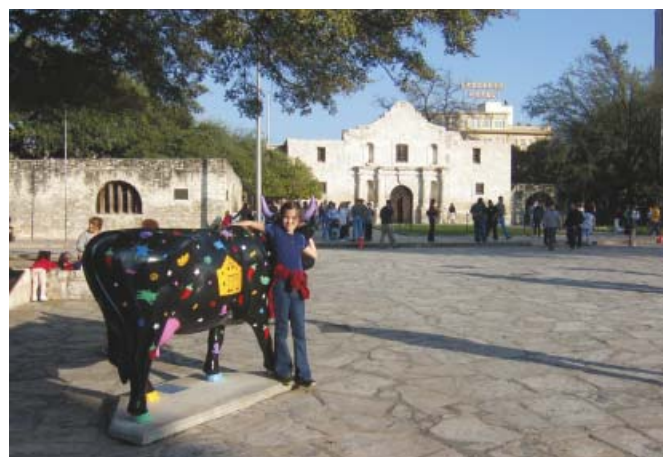
Oneskorené reportáže z vedeckých pobytov na univerzitách v americkom Texase

doc. RNDr. Jana Staničová, PhD.

Tieto príspevky mali pôvodne vzniknúť na základe denníka, ktorý som si po príchode do Houstonu začala písať - úryvky z neho som zamýšľala posilať do Spravodajcu na spôsob reportáží. Avšak pracovné nasadenie a každodenná únava po práci spôsobili, že som na písanie nemala čas a po príchode domov som bola pohltaná inými udalosťami a povinnosťami. Preto až teraz s odstupom času sa vraciam k spomienkam na svoje dva vedecké pobyty v USA.

V jeseni 2010 som dostala pozvanie z Department of Biochemistry and Cell Biology na Rice University v Houstone v štáte Texas pracovať na problematike enzýmu dýchacieho reťazca cytochróm c oxidázy, na ktorej som pracovala na Biochemistry Department University of Texas Health Science Center (UT HSC) v San Antoniu, Texas. Po bohatej korešpondencii s pracovníkmi na rektoráte univerzity (šťastie, že existuje internet a všetko sa dialo elektronickou cestou), vybavovaní víz a ďalších písomností som napokon 8. januára 2011 vycestovala cez Paríž do Houstonu. Čakal už na mňa prenájatý byt neďaleko univerzity, čo bolo veľmi výhodné, pretože som mohla chodiť do práce pešo. Januárový Houston ma privítal rozkvitnutými sirôtkami a 18-stupňovými teplotami. Na tomto mieste by som chcela poďakovať terajšiemu vedeniu našej univerzity za ústretovosť, s akou od začiatku pristupovalo k tejto mojej príležitosti vrátiť sa znovu do Texasu a pokračovať vo výskume, ktorý som realizovala pri svojom prvom pobyte v USA. Keďže som potrebovala svoje dojmy a skúsenosti nejako utriediť, zvolila som pri písaní týchto spomienok určitú postupnosť a budem postupovať od miest cez univerzity, katedry, udalosti a napokon to hlavné, čo bolo zmyslom oboch pobytov, a to moju vedeckú prácu. Možno sa nevyhnem ani rôznym opisom, názorom, porovnávaniam a hodnoteniam. Ak už človek raz pracoval na americkej univerzite, je pochopiteľné, že porovnáva. Porovnáva mesto, pracovisko, ľudí, ich ochotu, pracovitosť, odbornosť a priateľskosť. Veľa vecí a očakávaní závisí aj od času. Spoločnosť sa mení a treba zdôrazniť, že medzi mojím prvým a druhým pobytom začala byť aktuálnou ekonomická kríza, ktorá sa určite pretavila aj do vzťahov hlavne medzi komunitami a vo sfére vedy do nižšieho percenta financovania projektov, v našom prípade hlavne z National Institute of Health (NIH) a ďalších nadácií. Pamätám sa, že keď som odchádzala zo San Antonia, začínala sa vojna s Irakom a boli obavy zo strany profesorov na našej katedre, že mohutný tok peňazí prúdiaci do americkej vedy sa zmenší. Presne podľa príslovia: Kde rinčia zbrane, mlčia múzy. Naozaj sa tak stalo a pri terajšom pobyte som zaregistrovala, že mnohokrát aj renomovaní profesori boli neúspešní pri predkladaní svojich projektov. Výhodou NIH však je, že projekty sa môžu podávať štyrikrát do roka, a teda je tu stále nejaká nádej. A tá je veľmi potrebná, pretože grantová úspešnosť je pre vedcov doslova existenčná záležitosť.

Texaské mestá San Antonio (SAT) a Houston, vzdialené od seba iba 260 míľ, sa líšia počtom a skladbou obyvateľov, a možno práve preto je v nich iná atmosféra. Jednomiliónové SAT je svojím spôsobom útulné mesto bez mrakodrapov vo svojom downtowne, prakticky bez černošskej populácie a s početnom mexickým menšinou. Je to najhistorickejšie mesto v Texase, keďže sa tu v roku 1836 odohrávala mexiko-texaská vojna, ktorá zanechala po sebe známu vojenskú pevnosť Alamo (obr. 1)

Obr. 1: Pevnosť Alamo – jedno z najviac navštevovaných miest v Texase

Mesto bolo založené španielskymi mníchmi začiatkom 18. storočia, ktorí v jeho okolí postavili misijné stanice s chrámami nesúcimi architektonické prvky gotiky (prvá stanica San José Mission (obr. 2) bola založená v roku 1720). Tieto misijné centrá spolu s Alamom sú pre Texanov doslova historickým skvostom a patrične sa o ne, ako aj o iné pamiatky a prírodné rezervácie, starajú. Krajina, ktorej história siaha do 15. storočia, vie oceniť svoje historické pamiatky a pre nás by tento fakt mohol byť naozaj inšpirujúci.

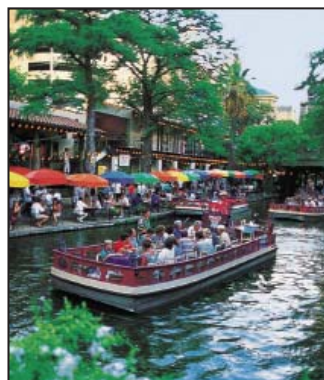
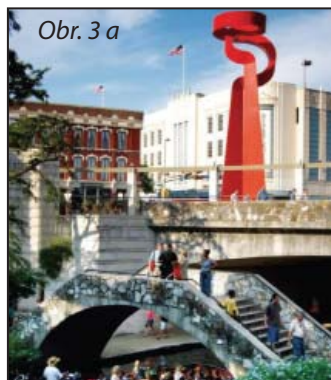

Obr. 2: Misijná stanica San José – jedna zo siedmich staníc založených španielskymi mníchmi

Pamätám sa, že hneď prvú nedeľu môjho pobytu v SAT som sa vybrala do downtownu, aby som mala predstavu, ako vyzerá mesto. Zistila som si odchody autobusov a po asi 50 minútach cesty som vystúpila na typickom španielskom koloniálnom námestíčku pri San Fernando Cathedral, odkiaľ som zišla k riečke San Antonio River, v ktorej je známy Riverwalk. Je to miesto oddychu a zábavy pre turistov aj pre domácom s luxusnými hotelmi veľmi pekne zakomponovanými do prostredia s množstvom zelene, reštaurácií, lodičiek, rôznych mostíkov, romantických zákutí (obr. 3a, b, c). Na každom rohu vyhráva veselá hudba, samozrejme prevažujú mexické marriaches, ale je tu cítiť aj južanský vplyv a môžete počuť skvelý džez a blues. Skrátka, Riverwalk má genius loci a stalo sa mojím obľúbeným miestom, kde som sa vracala po celý rok. Pravdaže, pri prvej návšteve som totálne zabúdila a cestu k autobusovej zástavke mi pomáhali nájsť zo traja domáci, z ktorých posledný ma doslova chytil za ruku a doviedol k cieľu.

Krásnym zážitkom pre mňa a hlavne pre moju dcérku bola návšteva San Antoniovskej zoolologickej záhrady. Architekti tejto zoo perfektne využili pieskovcové pohorie v okolí mesta a umiestnili väčšinu zvierat do klieťok a výbehov vyhlbených v skalách. Preto mnohé šelmy žili akoby v prirodzenom prostredí, kde nebol ani kúsok betónu, ako je to v našej zoo. Všade bolo množstvo zelene a kvitnúcich kvetov, osobitne sa nám páčila džungľa, kde nám ponad hlavu skákali opice a tiger žil pod vodopádom. Lektori v zoo sa starajú aj o program hlavne pre deti, na mnohých miestach majú prednášky o živote a správaní sa zvierat (obr. 4 a, b).

San Antonio je jedným z troch miest v USA, kde sa nachádza Sea World - náučný a zábavný park zahŕňajúci veľké morské živočíchy. Keďže ďalšie dva morské svety v Kalifornii (San Diego) a na Floride (Orlando) sú pomerne vzdialené, prichádzajú sem návštevníci nielen z Texasu,

Obr. 3 a, b, c: Romantické miesta v Riverwalku. Červený monument na obrázku (a) je dar štátu Mexiko mestu San Antonio

ale z celých USA. Hlavnými atrakciami sú vystúpenia krotiteľov a artistov s delfínmi a veľrybami. Vidieť ladný tanec delfínov a jazdenie krotiteľov na chrbtoch dravých kosatiek je zážitok na celý život. Nehovoriac o tom, že delfínov sa môžete aj dotknúť a kŕmiť ich, ako aj vidieť množstvo tučňákov a mrožov špacírujúcich sa na snehu, pričom vonku je 100°C (obr. 5 a, b).

Obr. 4 a, b: Slony vo svojom výbehu a pekné prostredie ZOO v SAT

Obr. 5 a, b: Krotiteľ tancuje spolu s kosatkou a hladkanie delfínov

Na rozdiel od San Antoniovského downtownu, v tom houstonskom sa nachádzajú neosobné mrakodrapy (obr. 6 a, b, c). Dostala som sa tam pomerne neskoro, asi až po dvoch mesiacoch pobytu na univerzite, pretože prvý môj pokus bol neúspešný. Kolegovia ma upozorňovali, aby som tam nechodila cez víkend, pretože vtedy je tam veľa bezdomovcov. Neposlúchla som ich radu a vybrala som sa električkou v jednu sobotu pozrieť si mrakodrapy, ktoré som v podstate ešte nikdy nevidela, a to aj napriek tomu, že som bola v USA už po druhý raz. Hneď na druhej zastávke začali nastupovať do električky bezdomovci a ku mne si prisadol jeden mimoriadne zvlášť vyzerajúci. Bol však veľmi slušný, pretože keď videl, že nemám chuť s ním rozprávať (Američania sú veľmi srdeční ľudia a nemajú problém sa prihovoriť navzájom), stíchol a nenaliehal. Napokon som sa do downtownu v ten deň nedostala, nie však kvôli bezdomovcom, ale pre výluky električky. Keďže som nemala mapu, tak som sa po skúsenostiach zo SAT radšej vrátila.

Predsa sa mi len podarilo dostať sa do downtownu, a to v pracovný deň, keď ho neokupovali homelessáci, ale úradníci pracujúci v mrakodrapoch. Tieto tzv. biele goliere reprezentujú životný štýl americkej strednej vrstvy, ktorá býva v rodinných domoch na okrajoch miest (tzv. suburbs) a chodí pracovať do firiem umiestnených v downtowne, pričom často cestuje do práce aj dve hodiny autom. Dva a pol miliónový Houston je prudko sa rozvíjajúce mesto, v ktorom sú sídla mnohých korporácií; blízkosť rafinérií a prístavu robí z neho bohaté priemyselné mesto. Necítila som tu však žiadne genius loci ako to bolo v SAT, a ako mi povedali moji kolegovia v práci, houstonský downtown stačí navštíviť raz a viac už človek nemá chuť. Isteže treba zobrať do úvahy, že históriou rozmazaného Európana asi viac priťahujú malebné kostolíky v SAT ako sklenené a oceľové mohutné stavby v Houstone.

Obr. 6 a: Downtown v Houstone

Obr. 6 c

Obr. 6 b, c: Downtown v Houstone, (c) – zaujímavá monumentálna fontána, kde vodná stena zmierňuje letnú horúčavu

Aj v Houstone a v jeho okolí sa však nachádzajú zaujímavé miesta a jedným z nich je NASA, ktorú som navštívila ešte pri svojom prvom pobyte spolu so svojou vtedy desať ročnou dcérkou. V NASA máte čo robiť po celý deň, jednotlivé súčasti celého areálu sú spojené vláčikom, prehliadka zahŕňa centrum pre výcvik astronautov, niektoré rakety, audio-sály s 3D programom o kozme, možnosťou posadiť sa do rakety, dotknúť sa mesačného kameňa, množstvom expozícií a čo najviac vyhovovalo mojej dcérke, to bol obrovský park pre deti, kde bolo množstvo vecí simulujúcich vesmír, rakety a raketoplány, astronautov, ich skafandre a podobne (obr. 7 a, b). Múzeá v Houstone a vôbec v celých USA sú kapitolou samou osebe. Keďže môj byt v Houstone bol situovaný v štvrti Museum District, bolo by hriechom nenavštíviť múzeá, ktoré tu boli. Od múzea prírodných vied až po moderné umenie, všetko inštalované s prehľadom a snahou priblížiť exponáty čo najprívetivejšou a najzrozumiteľnejšou formou. Niet divu, že najčastejšími návštevníkmi sú deti, pre ktoré je to vlastne forma vyučovania.

Ďalším zaujímavým a hlavne výletným miestom pre Houstončanov je mesto Galveston, ktoré leží na podlhovastom ostrove v Mexickom zálive. Už v apríli má voda v mori cez 25°C, avšak nik sa nekúpe okrem mňa, pretože pre domácnosti je voda ešte studená. Stráviť tu čo len niekoľko hodín v júli alebo auguste je pre našinca temer nemožné, keďže teplota vzduchu neklesá pod 40°C a na pláži nie sú žiadne stromy. Kolegovia ma tiež pozývali navštíviť štátnu prírodnú rezerváciu na juhovýchode od Houstonu, ktorá je tvorená močiarmi. Atrakciou tejto krajiny sú krokodíly, na ktoré sa možno pozeráť z drevených chodníkov vedúcich ponad mo-

Obr. 7: Kozmická raketa a simulátor v NASA v Houstone

čiare. Nakoniec z toho zišlo, čo ma vôbec nemrzelo, keďže krokodíly nie sú mojimi obľúbenými zvieratami.

V Houstone veľkú časť obyvateľstva tvorí černošská populácia, ktorá sa po hurikáne Katrina rozšírila o obyvateľov New Orleansu. Domáci hovoria, že títo new orleanskí černoši vyzerajú aj správajú sa inak ako pôvodní, ktorí sa narodili v Houstone. Bola som tam asi príliš krátko na to, aby som tento

Obr. 8: Protest proti policajnému teroru pred radnicou v Houstone

rozdiel vedela rozoznať. Mala som však taký kuriózný zážitok s černoškými houstončanmi v downtowne, keď som stretla skupinu obyvateľov protestujúcich proti policajnému teroru. Volali ma medzi seba a chceli, aby som podpísala petíciu – no aspoň som si ich odfotila (obr. 8). Pravdu povediac, ja som mala s policajtní v USA len dobré skúsenosti.

Celkovo sa mi na černošských obyvateľoch páči ich temperament a ľahkosť, s akou berú život. Bolo úžasným zážitkom vidieť pestré oblečené ženy, hýriace farbami pohupujúce sa na džezovom koncerte v Open Air divadle, na ktorom snáď okrem mňa a ešte pár ďalších nebol žiadny beloch. Treba však aj povedať, že ak sa beloch dostane do uzavretej komunity černochoch, sú schopní neverbálne mu dať najavo, že tam nepatrí a paradoxne sa môže cítiť presne tak, ako sa oni cítili v časoch segregácie, teda ako nežiaduci element. Tieto tendencie uzatvárať sa do svojej komunity nepochybne platia aj pre iné spoločenstvá v USA, či už ide o bielych, latino-američanov, indiánov alebo aziatov a zosilneli práve teraz v čase ekonomickej krízy. Kríza je pre Američanov veľmi bolestivá, pravdepodobne preto, že veľmi dlho žili v značnom blahobyte (v porovnaní s nami). Avšak aby som bola spravodlivá, v USA je oveľa vyššia produktivita práce ako u nás a ten pomyselný blahobyt je doslova vydrtený intenzívnou prácou. Ved' predsa výraz hard-working bol a je stále veľkou poklonou pre každého pracujúceho človeka. Pri mojom prvom pobyte v SAT som si všimla, že kreditné karty, ktoré mi vo veľkej hojnosti chodievali do poštovej schránky a ktoré som obratom vyhadzovala do koša, niektorí Američania používali a takto sa zadlžovali. Hlavne mladé Mexičanky, ktoré možno rozmýšľali trochu detsky, si dopriavali nákupy, ktoré neboli kryté reálnymi peniazmi. Divila som sa tomu a myslela som si, že to nemôže dobre skončiť. Po rokoch sa to nakopilo a prišla kríza. Ťažko je teraz pripomínať, že si to ľudia vlastne spôsobili sami, keď uverili podnikateľským chamtivcom, že môžu žiť z virtuálnych peňazí.

SAT na rozdiel od Houstonu, ktorý sa nachádza síce bližšie k moru, ale v rovinatej a močaristej oblasti, leží uprostred tzv. hill country – pahorkovitej krajiny, ktorej dominuje rieka Guadalupe. Zažila som počas môjho pobytu veľké záplavy, keď sa táto rieka vyliala z koryta a doslova unášala malé aj veľké rodinné domy stojace v mestečkách pri jej brehu. SAT v tom čase slúžilo ako útočisko pre náhlych bezdomovcov a v jeho verejných priestoroch sa dobrovoľníci starali o týchto ľudí, pričom ostatní, ktorých sa katastrofa nedotkla, prinášali materiál a peniaze. Práve v tejto charitatívnej a dobrovoľníckej činnosti je krásne vidieť americký individualizmus. Ľudia sa nespoliehajú na štát, ale sami na seba, ale v núdzi sa vždy

nájde niekto, kto im pomôže. Namiesto štátneho paternalizmu je dominantná snaha spolčovať sa na rôznych bázach, najčastejšie na náboženskej príslušnosti, vytváraním kongregácií. Tieto spoločenstvá sú potom ďaleko operatívnejšie a rýchlejšie ako štát. Prekvapila ma táto ochota neustále pomáhať vo svete individualizmu, v ktorom sa ľudia musia spoliehať sami na seba hlavne v kariére a uplatnení. Podobný zážitok som mala v Houstone v čase, keď bolo v Japonsku zemetrasenie a tsunami. V rekordne rýchlom čase dobročinné organizácie zorganizovali v Herman parku Japonské dni, z ktorých výťažok išiel na pomoc obetiam. Pravdaže, existuje tu značná japonská komunita, ktorá sa o to zaslúžila. Všetky tieto moje pocity napokon vedú k presvedčeniu, že Američania majú v génoch zakódovanú nezlomnú vôľu prekonávať prekážky, čo je dané iste aj historicky, keďže ich predkovia museli byť silní pri osídľovaní nových území a nevzdávať sa. Texasania sú veľmi hrdí na svoju príslušnosť k Texasu, často napríklad stretnete ľudí oblečených ako kovbojov, obchody ponúkajú veľký výber typických texaských klobúkov a čižiem. No snáď najvyššiu koncentráciu kovbojov sme s dcérkou zažili na San Antonio Livestock Show – vrcholnej udalosti pre všetkých chovateľov dobytky a koní žijúcich na rančoch v okolí SAT. Je to v podstate trh a výstava domácich zvierat rozšírená o rodeo a množstvo súťaží a atrakcií. Livestock Show sa koná vo februári a trvá dva týždne, čo bolo našim šťastím, pretože netrafili sme tam na prvýkrát, keďže cesta na miesto za mestom, kde sa súťaž konala, bola dosť komplikovaná. Úspešne sme boli až v druhý víkend a neklamným znakom toho, že ideme správne, bolo množstvo kovbojov vrátane žien prichádzajúcich zo všetkých kútov Texasu. Ich primárnym cieľom bolo predviesť svoje zvieratá, predáť ich alebo nakúpiť ďalšie. Samozrejme, nemohli vynechať ani rodeo a návštevu stanov, kde sa predávalo rôzne vybavenie potrebné na ranč. Na tomto mieste sa raz do roka stretávali celé rodiny rančerov, vymieňali si novinky, skúsenosti. Pre deti boli pripravené súťaže, zabával ich potulný medicínman a zálesáci ich učili hádzať lasom a jazdiť na koni. Akoby všetky moje predstavy o divokom západe nadobudnuté v časoch socializmu čítaním kníh a pozeraním westernov sa zhustili do tejto jedinečnej atmosféry. Absolútnym vyvrcholením bolo pozorovanie lieviku tornáda, ktoré však bolo našťastie dosť ďaleko a prejavilo sa len búrkou, ktorá nás zahnila do stanu s ovečkami a kozami. Pre mestské deti zo SAT (a napokon aj pre moju dcéru z Košíc) to bola dobrá príležitosť, ako sa oboznámiť s rôznymi druhmi domácich zvierat a naučiť sa napríklad, že mlieko sa nevyrába v továrni.

Pokračovanie v budúcom čísle: univerzity, katedry, udalosti

SLOVENSKÝ VOLTÍŽNY POHÁR

foto by Miriam Oberleova

V poslednú aprílovú sobotu Jazdecký oddiel TJ Slávia Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach usporiadal prvé tohtoročné jazdecké podujatie. Bránou Jazdeckého areálu UVLF začali skoro ráno prichádzať voltížni jazdci a ich kone na druhé preteky Slovenského voltížneho pohára v tomto roku.

Na schôdzi o pol deviatej sa prezentovali zástupcovia štyroch voltížnych klubov, a to Jazdecký klub pri Národnom žrebčine Topolčianky, Občianske združenie Galaxia Poprad, Jazdecký klub Freestyle Poprad a domáci Jazdecký oddiel TJ Slávia Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach. Štyri národné rozhodkyne, odchovankyne domáceho Jazdeckého oddielu, sa prišli popasovať s novým náročným rozhodcovským systémom. Šesťdesiatka mladých (len dvaja majú nad 18 rokov) voltížnych jazdcov a 9 koní prišlo ukázať, čo v zime natrénovali.

So stúpajúcou teplotou stúpajúc aj ruch v pretekárskej hale, a tak o 10 hodine začali preteky povinnými zostavami juniorských skupín. Bohužiaľ, boli len dve, a to z domáceho oddielu. Nasledovali povinné a voľné zos-

ty mladších a starších detí, čo je v posledných rokoch najpočetnejšou kategóriou a zároveň veľký prísľub do budúcnosti, že nám vyrastú ďalší reprezentanti tohto mládežníckeho jazdeckého športu. Nasledovali povinné zostavy juniorov a len dvoch seniorov, ktorí museli predviesť aj svoju technickú zostavu. Po obedňajšej prestávke, keď sa doplnili sily gulášom, ktorí pripravilo „rodičovské združenie“ domácich voltížnych jazdcov, pokračovalo sa atraktívnymi voľnými zostavami skupín. Svoje voľné zostavy predviedli aj jednotlivci junióri a seniori. Vyvrcholením boli voľné zostavy dvojíc.

Po 16. hodine MVDr. Miroslav Martinček a rozhodcovský zbor dekoroval všetkých pretekárov, pričom každý zúčastnený dostal kokardu a vecnú cenu. Víťaznou skupinou bolo „A“ družstvo domáceho Jazdeckého oddielu TJ Slávia UVLF. 1. miesto v kategórii mladších detí si odniesla Chudíková Hana z Galaxie Poprad. Kategóriu starších detí vyhrala Sára Šoltészová z domáceho JO. Najlepšou juniorkou bola Nicol Švajčíková z Topolčianok a jedinou seniorkou Veronika Krátka za Freestyle Poprad. Medzi juniormi si prvenstvo odniesol do Topolčianok Tomáš Malý, ako aj jediný senior Adrián Tóth z Freestyle Poprad. Najlepšou dvojicou bola Natália Pavlíková s Veronikou Chrkavou z Galaxie Poprad.

Voltížeri vo farbách našej univerzity sa ďalej v tejto sezóne zúčastnia ešte dvoch pretekov Slovenského voltížneho pohára, medzinárodných pretekov CVI v Budapešti a, samozrejme, majstrovstiev SR, ktoré sa usporiadajú v Mekte slovenského jazdectva – v Topolčiankach. Poprajme im v úspešne začatej sezóne veľa úspechov, žiadne pády a zranenia, a aby im tie koníky cválali.

MVDr. Marián Pavľak

SPRAVODAJCA Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach - **šéfredaktorka: Mgr. Ľudmila Kundriková** - redakčná rada: tajomník **doc. MVDr. Ján Lehocký, PhD.**, MVDr. Michal Breza, CSc., MVDr. Irena Rajzánková, MVDr. Pavol Rajzák, MVDr. Zuzana Vasilková, MVDr. Beáta Korénková, PhD., MVDr. Marián Prokeš, PhD., Zlata Marholdová. **REDAKCIA:** Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie, Komenského 73, 041 81 Košice, tel.: 0915 984 558, 0908 803 941, **e-mail:** kundrikova@uvlf.sk, marholdova@uvlf.sk, **INTERNET:** www.uvlf.sk/spravodajca - **SADZBA:** Ivana Báštiová, **TLAČ:** Edičné stredisko a predajňa literatúry UVLF v Košiciach - R. č. 3484/2009. ISSN 1338-189X - Nepredajné - Nevyžiadané rukopisy nevraciam - Príspevky a fotografie nie sú honorované.